

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 87 (6804)

• Trešdiena, 1997. gada 26. novembris

• Cena Ls 0,16

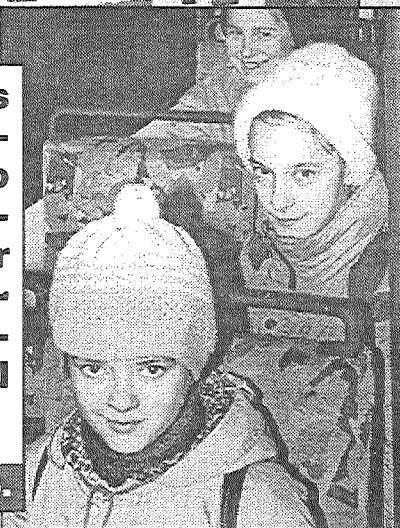
ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

- ▼ Ziņas no pagastiem → 2. lpp.
- ▼ Preiļu pilsētas deputāti sola ieviest kārtību jauniešu diskotēkās → 2. lpp.
- ▼ Atbildam «Novadnieka» lasītājiem. → 3. lpp.
- ▼ «Preiļu siera» akcijas jūsu īpašumā – nejausība vai nepieciešamība? → 4. lpp.
- ▼ Kā aizņemties naudu bankā? → 5. lpp.
- ▼ Izglītības aktualitātes → 6. lpp.
- ▼ Audžuģimene – kā jauna aprūpes iespēja → 7. lpp.

Katru darbdienu rītu mazs, balts autobusiņš kursē no Līciem un «Mežsētām». Salonā ir silti, glīti un pagaidām arī ērti, jo visas sēdvietas vēl nav aizņemtas

3. lpp.

Lauku ekonomikas aktualitātes

Novembra vidū no mācībām Latvijas lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrā atgriezās Preiļu rajona lauksaimniecības departamenta vecākais referents ekonomiskos jautājumos Ēvalds Ancāns. Viņš pastāstīja, ka šajos kursos bija iekļautas tēmas par mikro un makroekonomiku, informācijas sistēmām, kredīšanu lauksaimniecībā, grāmatvedību un nodokļu uzskaiti. Kursu klausītāji detalizēti tika iepazīstināti ar to, kādas produkcijas kvalitātes prasības ir Eiropas Savienībā, kā tiek regulēts tirgus, kāda tur ir likumdošana un finansu sistēma.

Lai ieietu Eiropas Savienībā

— Lektori no Latvijas Lauksaimniecības universitātes runāja par ekonomikas pamatprincipiem Latvijā saistībā ar Eiropas Savienību. Zemkopības ministrija sadarībā ar Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūtu ir izstrādājusi pamatnostādnes lauksaimniecības politikas veidošanai Latvijā. Pirmkārt, ir jāsakārto pārstrādes un realizācijas posms. Otrkārt, lai ražotu konkurētspējīgu produkciju, nepieciešams modernizēt lauksaimniecību. Treškārt, lauku ekonomika jādažādo. Tas nozīmē, ka ar tiešo lauksaimniecisko ražošanu nodarbošies 40-50 tūkstoši cilvēku. Pārējiem būs jāstrādā citās ar lauksaimniecību saistītās nozarēs (mežizstrāde, dārzkopība, augļkopība, zivsaimniecība, tūrisms).

Lai varētu konkurēt tirgū

— Lai ražotu konkurētspējīgu produkciju, ir jāpēta tirgus pieprasījums un piedāvājums, jāmodernizē tehnoloģija un jāpāriet uz jauniem produkcijas veidiem. Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūta paspāmē ir izveidots Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centrs, kurš var palīdzēt Latvijas lauksaimniecības un pārstrādes uzņēmumiem iegūt nepieciešamo informāciju un pakalpojumus lauksaimniecības mārketinga sfērā. Šis centrs veic tirgus izpēti un prognozi, ievāc lauksaimniecības produkcijas noietam nepieciešamo informāciju, palīdz organizēt darījuma braucienus un veic citus pakalpojumus.

Kooperācijas veicināšana

— Pie LVA ekonomikas institūta šoruden nodibināts jauns — Kooperācijas veicināšanas centrs, kurš uzsācis aktīvu darbību pie lauksaimniecības kooperatīvo formu veidošanas principiem. Šis centrs konsultē esošos kooperatīvus, palīdz veidot jaunus un izstrādā kooperatīvu attīstības plānus. Centrs sagatavos metodiskos ieteikumus ar kooperāciju saistīto normatīvo dokumentu izmantošanā. Drīzumā tiks izdota rokasgrāmata sabiedrību biedriem un vadītājiem.

Konsultācijas grāmatvedībā

— Lauksaimniecības universitātes docente kursu dalībniekus informēja par to, kādi dokumenti ir spēkā grāmatvedībā un uzskaitē, kādas ir raksturīgākās pieļautās kļūdas, sastādot un iesniedzot gada pārskatu. Klātesošie tika iepazīstināti arī ar iespējamām izmaiņām grāmatvedības uzskaitē 1998. gadā.

Ēvalds Ancāns secināja, ka tie bija vērtīgi informatīvi kursi, kuros iegūtās zināšanas varēs pielietot, konsultējot zemniekus dažādos ekonomiskos jautājumos.

M.Dziesma

Dāņi piedāvā palīdzību lopkopjiem

19. novembrī Latvijas lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrā «Ozolniekos» notika ar Dānijas speciālistiem kopīgi rīkots seminārs par cūkgaļas kvalitātes standartu izstrādi. Pasākumā piedalījās arī uzaicinātie Zemkopības ministrijas darbinieki, lielākie gaļas pārstrādes uzņēmumu vadītāji, lielākie cūkgaļas ražotāji, kā arī Latvijas Zemnieku federācijas pārstāvji, kuru vidū bija arī mūsu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere. Viņa pastāstīja par pasākumā pārrunātajiem jautājumiem «Novadnieka» lasītājiem.

— Seminārā sprieda par gaļas kvalitātes noteikšanu un nodrošināšanu. Atbilstoši Eiropas Savienības prasībām, gaļas kvalitāti nosaka liesās gaļas daudzums kautķermenī. Zemkopības minis-

trijas speciālisti uzsvēra, ka Latvijā ir jāizstrādā tādi gaļas pieņemšanas noteikumi, kas atbilstu Eiropas Savienības noteikumiem.

Latvijā šobrīd saražo tikai piecdesmit procentus no vietējam patēriņam nepieciešamā cūkgaļas daudzuma. Līdz ar to gaļas kombinātiem nepietiek produkcijas, ko svaigā veidā realizēt veikalos, gaļu tie ir spiesti importēt. Latvijā cūkgaļas ražošanā iespējas ir ļoti lielas.

Dāņu speciālisti iepazīstināja klātesošos ar metodēm un aparatūru, ar ko nosaka liesās cūkas gaļas iznākumu, kā to dara Dānijā un kā mainās gaļas cenas, atkarībā no šā iznākuma.

Viņi piedāvāja savu projektu, kā izstrādāt šos standartus arī Latvijā, jo tas ir ļoti darbietilpīgs process. Dāņu eksperti pastāstīja, kā liesās gaļas iznākumu ietekmē arī šķirne un pareiza dzīvnieku krus-

tošana.

LLKC speciāliste cūkkopības jautājumos Anita Leitāne iepazīstināja semināra dalībniekus ar to, kas ir izdarīts lauksaimniecības konsultāciju centrā, sadarībā ar pārējiem Latvijas speciālistiem, cūku ēdināšanas datorprogrammas izveidošanā.

Šāda programma ļautu izrēķināt sabalansētu cūku ēdināšanas plānu, ļaujot zemniekam ietaupīt līdzekļus un barību, gūstot labus rezultātus.

Viņa pastāstīja par Eiropas Savienības finansēto cūkkopības demonstrējumu rezultātiem iepriekšējos gados. Šajos demonstrējumos zemnieki varēja redzēt to atšķirību, kāda ir tad, ja sīvēnus baro pēc tradicionālām metodēm vai ar sabalansētu barību.

M.Dziesma

Turpinās «Novadnieka» abonēšana 1998. gadam!

ABONĒŠANAS CENAS

1 mēnesim	1,28
3 mēnešiem	3,84
6 mēnešiem	7,68
12 mēnešiem	15,36

Varbūt kāds jums piedāvās citu — lētāku avīzi, bet tā nebūs «Novadnieks»!

Veidosim to kopā!

Lasītājs, kurš būs pasūtījis laikrakstu uz visu 1998. gadu, varēs avīzē ievietot 2 privātsludinājumus bez maksas, bet, 1999. gadā abonējot laikrakstu, saņems abonēšanas cenas atlaidi.

LATVIJĀ

Ministru kabinets pieņēmis lēmumu no 1998. gada 1. janvāra par 4 latiem (10,5%) palielināt minimālo algu — no pašreizējiem 38 līdz 42 latiem mēnesī. Palielināta arī minimālā stundas tarifa likme — no nākamā gada 1. janvāra tā būs 25 santīmi stundā.

Saeimas valdību veidojošās frakcijas vienojušas septīto reizi mēģināt pieņemt grozījumus Satversmē. Septītais mēģinājums paredzēts 4. decembrī, kad Saeima turpinās izskatīt 1998. gada valsts budžeta projektu.

Ministru kabinets izskatīja koncepciju «Valsts fondētās pensiju sistēmas veidošana» un uzdeva darba grupai līdz 1998. gada 1. jūlijam iesniegt valdībai izskatīšanai likumprojektu par fondētām valsts pensijām.

Ministru kabinets, izvērtējot Saeimas deputātu priekšlikumus par grozījumiem šī gada budžetā, nolēma 1,9 miljonus latu papildus piešķirt dotācijām pašvaldībām. Saeima pirmajā lasījumā jau ir pieņēmusi grozījumus likumā par 1997. gada valsts budžetu, kas paredz, ka no valsts budžeta kompensēs iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozes neizpildi 12,5 miljonus latu apjomā.

Sestdien notikušajā Nacionālās reformu partijas kongresā partija par galveno mērķi izvirzīja mērķi nekļūt par klikli vai kādas nozares lobiju, bet būt par plašu iedzīvotāju slāņu uzskatu paudēju — tautas partiju. Partijas priekšsēdētājs tāpat kā līdz šim būs Aleksandrs Kiršteins.

Latvijas Zaļā partija savā kongresā nolēma sadarboties ar Kristīgi demokrātisko savienību un kopā ar šo partiju nākotnē izveidot koalīciju Saeimā. Lai koalīcija izveidotos, saskaņojot abu partiju programmas, par nopietnu šķērslī var kļūt partiju atšķirīgā pieeja ticības mācības obligātai ieviešanai skolās — Zaļā partija līdz šim pat ir kategoriski iebildusi.

Korupcijas novēršanas padome nolēma, ka visiem iedzīvotājiem būs jādeklarē savs īpašums. Īpašuma sākumdeklarācijas princips varētu tikt ieviests 1998. gada pirmajā pusē, bet pirms tam vēl jāizstrādā sākumdeklarācijas mehānisms.

Pēc nacionālās preses materiāliem

Preiļos būs pārstāvji no Eiropas Savienības

4. decembrī rajonu apmeklēs pārstāvji no Eiropas Savienības, lai konstatētu, vai a/s «Preiļu siers» ražotā produkcija atbilst Eiropas Savienības noteikumiem. Pārbaudītāji apmeklēs arī vienu zemnieku saimniecību, lai pārliecinātos, vai piena ražošanā tiek ievērotas visas nepieciešamās higiēnas prasības.

Dzelzceļnieku mājas atdod pagastam

A/s «Latvijas dzelzceļš» nodod Jersikas pagasta bilancē sešas dzīvojamās mājas, kur dzīvo dzelzceļnieki — pagasta iedzīvotāji, kuri vai nu pašlaik strādā a/s «Latvijas dzelzceļš», vai arī ir aizgājuši pensijā kā šīs sabiedrības strādnieki.

M.Dziesma

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018. Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks». Redakcija. Direktore Tamāra Elste. Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšanai), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales druk» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4700. Pasūtījuma indekss 3033.

Ziņas no pagastiem

Turku pagastā

Atļauj būvēt mobilā telefona bāzes staciju

Turku pagasta padome atļāva SIA «Baltkom» GSM projektēt un būvēt Mobilā telefona bāzes staciju un 60 m augstu torni Turku pagasta z/s «Jaunie ozoli» teritorijā. Padome nolēma pieprasīt Vides veselības centram veikt izstarotā elektromagnētiskā lauka aprēķinu un noteikt, vai šis starojums nav kaitīgs apkārtnējo iedzīvotāju veselībai.

Tautas nama remonts atliks uz nākamā gada

Tā kā valsts dotācija no finansu izlīdzināšanas fonda Turku pagastam samazināta par Ls 1549, pagasta padomes sēdē deputāti sprieda par izdevumu samazināšanu kultūras vajadzībām. Naudas trūkuma dēļ plānotais Zundānu tautas nama remonts ir atliks uz nākamā gada.

Budžeta izpilde līdz 1997. gada 1. novembrim

Vislielākos ieņēmumus pagasta padomes kasē veidoja dotācijas no pašvaldību izlīdzināšanas fonda. Līdz šā gada 1. novembrim saņemta dotācija par 82%, tas ir, Ls 27 243. Iedzīvotāju ienākumu nodoklis sastādīja Ls 12 496 jeb 84%, meža resursu nodoklis — Ls 1 600 jeb 80%. Deviņdesmit procentu apjomā ir

izpildīts pašvaldību nodevu ieņēmums, pagasta kasē ienākusi nauda ir Ls 3391.

Procentuāli vislabāk izpildītais ieņēmums ir valsts nodevu samaksa, lai arī naudas izteiksmē tas ir vismazāk — tikai Ls 236. Vissliktāk ir ar ieņēmumiem par zemes nodokli — 45% apjomā (Ls 5070) un par norēķiniem ar citām pašvaldībām par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem — 58% apmērā (Ls 560).

Visvairāk naudas ir iztērēts izglītības vajadzībām, līdz 1997. gada 1. novembrim izglītībai pārskaitīti Ls 18 848, savukārt pagasta padomes vajadzībām izdots 81% no paredzētā — Ls 14 861.

Paredzētos sociālās nodrošināšanas līdzekļus pagasts ir iztērējis 71% apjomā, kas sastāda Ls 7 425.

Šī summa tika izdota, lai finansētu 6 algotos bezdarbniekus, kuri deviņus mēnešus strādāja pagastā pie malkas sagatavošanas pagasta iestādēm, slimnīcas izdevumu segšanai iedzīvotājiem, kā arī citiem izdevumiem.

Savukārt skolēnu bezmaksas ēdināšana, līdzekļu trūkuma dēļ, pārtraukta uz diviem mēnešiem. Toties skolēnu nogādāšana uz skolu pagastam izmaksāja Ls 1 937 līdz 1. novembrim, kas ir 88% no paredzētā.

Arī par pagasta bērnu mācībām citu pašvaldību pārziņā esošajās izglītības iestādēs Turku pagastam izmaksāja Ls 4522. Paredzētās mērķdotācijas teritoriālajai plānošanai Ls 7 000 vietā Turku pagasts pagaidām ir saņēmis tikai pusi — Ls 3500.

Jersikas pagastā

Sastāda aktus par neapsaimniekotajām zemēm

Jersikas pagasta padomes sēdē tika sastādīti 18 akti par neapsaimniekotajām zemēm līdz 1997. gada 1. septembrim. Atsevišķiem zemniekiem, kuri savu zemi neapsaimniekoja arī pēc atkārtota brīdinājuma, būs jāmaksā soda nauda Ls 5-25 apmērā.

Kā teikts «Likuma par zemes lietošanu un zemes ierīcību» 33. pantā, «Zemes lietotāja tiesības lietot viņam piešķirto zemi izbeidzamas pilnīgi vai daļēji, ja... piešķirtā zeme ilgāk par vienu gadu (skatīt no 1. jūlija) netiek izmantota». Tas nozīmē, ka tāda zemnieka zemi var arī atsavināt. Likums paredz, ka pagasta padome var izrādīt iniciatīvu un ierosināt lietu un nodot to tālākai izskatīšanai rajona padomes ekspertu komisijai. Jersikas pagastā jau ir ierosināta viena šāda lieta ļaunprātīgas zemes neapsaimniekošanas gadījumā.

Jersikā ražos saldējumu

Pagasta padomē izskatīja SIA «Kustība» iesniegumu par saldējuma iekārtas uzstādīšanu un saldējuma ražošanu. Deputāti nolēma atļaut izvietot saldējuma ražotni a/s «Līvānu māja» piederošās telpās, kuras atrodas Jersikas pagasta «Iesalniekos».

M.Dziesma

Deputāti sola ieviest kārtību bērnu un jauniešu atpūtas pasākumos Preiļos

Novembra sākumā Preiļu pilsētas dome saņēma Preiļu 1. pamatskolas 1.-9. klašu audzinātāju sanāksmes «Skolas, ģimenes un sabiedrības loma skolēna personības attīstībā» gaitā pieņemto ierosinājumu. Publicējam tā saturu.

«Demokrātiskā valstī visai sabiedrībai jāiesaistās kopīgās rūpēs par bērnu audzināšanu. Harmoniski līdzsvarotu, pilnvērtīgu bērnības laiku mūsu bērniem varam nodrošināt vienīgi kopīgiem spēkiem. Sadarbojoties skola, vecāki, sabiedrība un nevalstiskās organizācijas ir liels spēks, kas var radīt pozitīvas izmaiņas, risinot tās sasāpējušās problēmas, kas ir radušās Latvijas sabiedrības ekonomiskajā, kultūras un garīgajā dzīvē.

Sobrīd bērni ir vismazāk aizsargātākās būtnes Latvijā, bet katram bērnam ir tiesības un valstij ir pienākums šīs tiesības nodrošināt. Ir daudzas problēmas, kuru risinājuma rašana prasīs gadus, bet ir arī ļoti daudzas, kuras sekmīgi var atrisināt jau šodien. Tas ir mūsu kopīgs pienākums un atbildība.

Skolotājus ļoti uztrauc mūsu skolēnu fiziskās, garīgās un sociālās veselības saglabāšanas iespējas Preiļu pilsētā. Preiļu 1. pamatskolas administrācija un pedagogu kolektīvs ierosina Preiļu pilsētas domei pieņemt šādus lēmumus:

— aizliegt tirgot alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus visās šo izstrādājumu tirdzniecības vietās personām, kuras nav pilngadīgas; aizliegt tirgot alu pamatskolas vecuma bērniem (šādai informācijai jābūt katrā tirgotavā visiem ļoti redzamā vietā);

— bērni līdz 15 gadu vecumam drīkst atrasties ārpus mājām bez vecāku klātbūtnes mācību gada laikā tikai līdz pulksten 22.00.»

Pēc šī ierosinājuma pieņemšanas notika pilsētas domes sēde, kurā ziņojumu par bērnu un jauniešu likumpārkāpu-

miem Preiļos sniedza nepilngadīgo lietu inspekcijas priekšiece Elma Aksjonova.

Pēc šī ziņojuma tika nolemts, ka nepieciešams sasaukt paplašinātu Preiļu pilsētas domes sēdi, lai tiktu skaidrībā, kā palīdzēt bērniem un jauniešiem, lai viņi augtu fiziski un garīgi veseli un stipri. Līdz 19. novembrim, kad sanāca paplašinātā domes sēde, Preiļu dome saņēma vēl vairākus ziņojumus par to, ka piedzērūšies nepilngadīgie un jaunieši atpūtas pasākumu laikā pilsētā traucē iedzīvotāju naktsmieru. Īpaši nemierīgi ir «Malībū», kas Preiļos ir gandrīz vienīgā vieta, kur jaunatnei izklaidēties (situāciju «Malībū» diskutēkās savām acīm redzējuši domes deputāti, bet municipālā policija sastādījusi vairākus aktus par atklātajiem pārkāpumiem).

19. novembrī uz Preiļu pilsētas domes paplašināto sēdi bija uzaicināti Preiļu rajona virsprokurors Andris Paura, Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļas priekšiece Lilija Ostrovska, PSS «Turība» priekšsēdētājs Leonards Šustovs, municipālās policijas priekšnieka amata izpildītājs Aldis Džeriņš, kā arī visu pilsētas mācību iestāžu pārstāvji.

Kā izteicās Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, deputāti gribēja dzirdēt viedokļus, kā rīkoties, kādus lēmumus pieņemt, lai situāciju vērstu uz labu.

Preiļu rajona virsprokurors A.Paura uzsvēra, ka mācību gada laikā jau ir bijuši vairāki gadījumi, kad jaunieši piedzērūšies pat skolas pasākumu laikā. Nepilngadīgie figurē krimināllietās par nelikumīgu meža ciršanu, apzog savus skolabiedrus. Bet visvairāk uztrauc tas, ka nepilngadīgie lieto alkoholu — daži piedzēras pat tā, ka viņiem jāsniedz medicīniskā palīdzība.

Kā līdz minimumam samazināt nepilngadīgajiem jauniešiem iespēju iegādāties alkoholu? Savas domas par to izteica Valsts ieņēmumu dienesta Preiļu rajona nodaļas priekšiece Lilija Ostrovska. Viņa atzina, ka VID darbiniekiem ir

saskare tikai ar pārdevējiem nevis ar pircējiem.

Protams, aktos vienmēr ir atzīmēts, ka tirdzniecības zālē, kafējnicā vai bārā ir atradušies nepilngadīgie alkohola reibuma stāvoklī. Dot vai nedot atļauju tirdzniecībai ar alkoholu — tā ir pašvaldības darīšana, vienīgi atbildei jābūt pamatotai un ļabi argumentētai.

Preiļos jau nemaz nav tik viegli sasniegt veikalus un kioskus, bārus un citas dzertuves, kur jaunieši bez kādiem ierobežojumiem var iegādāties alkoholiskos dzērienus, nemaz nerunājot par alu, ko var nopirkt jebkurā pārtikas veikalā. Un divas pudeles alus bērna organismam jau ir pietiekama alkohola deva, lai padzirdītu puišeli vilktu uz «varonģdarbiem».

To, ka pilsētā ir daudz ačgārnību alkohola tirdzniecībā, apliecināja arī PSS «Turība» priekšsēdētājs L.Šustovs. Neviens taču nav atcēlis vai mainījis kādreiz pieņemtos noteikumus par to, kas ir veikals, bārs, kiosks vai kafējnicā, kādām precēm un kārtībai jābūt šajos tirdzniecības punktos.

Tāpat visiem ļabi zināms, ka tabakas izstrādājumus var pārdot jauniešiem, ja viņi ir sasnieguši sešpadsmit gadu vecumu, bet alkoholiskos dzērienus — no astoņpadsmit gadu vecuma. Cita lieta — kā šie noteikumi tiek ievēroti. Bet par to jārunājas municipālajai un valsts policijai.

Domes paplašinātās sēdes dalībnieki sprieda arī par to, kā ieviest kārtību atpūtas pasākumos, kuri bieži vien notiek ne vien līdz vēlai nakts, bet pat agrai rīta stundai. Savu viedokli izteica Preiļu skolu pārstāvji.

Šoreiz deputāti nepieņēma konkrētus lēmumus. Sēdes gaitā tika iegūta informācija pārdomām, idejas, kuras vēl tiks analizētas. Lai pieņemtu galīgo lēmumu, deputāti nolēmuši iepazīties arī ar kaimiņu pilsētu pieredzi šī jautājuma risināšanā.

L.Kirillova

Autobuss ir, bet braucēju pamaz

Preiļos 3. novembrī sāka kursēt pilsētas autobuss. Rītos tas veic divus reisu pa maršrutu «Mežsētās»-Liči. Kā «Novadnieku» informēja Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles priekšnieks Arnolds Cakuls, pirmajās dienās braucēju bijis pavisam maz, un par biļetēm ieņēmuši tikai nedaudz vairāk par vienu latu. Nu braukt gribētāju sarodoties arvien vairāk, bet tomēr neesot tik, cik vajadzētu, lai maršruts nestrādātu ar zaudējumiem.

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs uzskata, ka līdz decembra beigām ir pietiekami laika, lai cilvēki pierastu pie jaunā pakalpojuma veida. Zaudējumus, ko novembrī un decembrī, iespējams, radīs jaunais autobusu maršruts, segs Preiļu rajona padome. Ja tie tomēr būs pārāk lieli, pēc 1. janvāra pilsētas autobusa maršrutu slēgs, jo biļetes cenu, kas pašlaik noteikta desmit santīmu apmērā, samazināt nav iespējams.

L.Kirillova

Lai noskaidrotu Liču, «Mežsētu» un Preiļu iedzīvotāju viedokļus par jaunā pilsētas autobusu maršruta atklāšanas lietderīgumu, 15. novembra rītā aptaujājām vairākus braucējus.

Kā jūs vērtējat pilsētas autobusu maršruta atklāšanu?

Bronislava Kokorīte, Liču iedzīvotāja:

— Tas ir ļoti labi. It sevišķi izdevīgs ir reiss, kad autobuss no Ličiem atiet 7.30, tad var ērti tikt pie dakteriem uz poliklīniku. Arī pulksten 8.20 braukt nav ne vainas. Dzirdēju gan, ka tas esot tikai eksperiments uz diviem mēnešiem. Žel, jo gribētos, lai autobuss būtu arī turpmāk.

Ličos šo autobusiņu labprāt izmanto skolēni, jo autobusi, kas brauc no Ličos puses, jau Sutros ir tik pārpildīti, ka Ličos apstājas reti, labi, ja reizi nedēļā. Bērniem uz skolu tomēr tālu jāiet. Un biļetes cena, manuprāt, ir pilnīgi pieņemama, jo starppilsētu autobusus arī ņem desmit santīmus līdz centram. Mūsu autobusiņš piedevām vēl arī apstājas un paņem vai izlaiž cilvēkus, kur viņiem ērtāk.

Agris Vilcāns, Liču iedzīvotājs un Preiļu 1. pamatskolas 7.d klases audzēknis:

— Es braucu ar šo autobusu katru dienu, daži mani draugi no Ličiem arī regulāri brauc. Gribētos, lai arī ziemā varētu tik labi tikt uz skolu.

Desmit santīmus biļetei man dod vecāki, pagaidām neko nesaka, ka būtu dārgi maksāts. Vēl es gribētu, lai arī atpakaļ uz mājām varētu tik labi ar autobusu atbraukt. Bet tas laikam nav iespējams, jo skolā stundas beidzas visiem tik dažādā laikā.

Marija Smirnova, VID rajona nodaļas nodokļu inspekcijas priekšniece:

— Pilsētas autobuss ir laba lieta. Tas ir izdevīgi gan tiem, kuriem darbs sākas astoņos, gan tiem, kam deviņos. Es, piemēram, braucu pulksten 7.50, un skatos, ka cilvēku šeit pieturā pie «Preiļu siera» ar katru dienu kļūst vairāk un vairāk.

Vienīgā problēma — desmit santīmi tomēr ir padārgi, vismaz kādai daļai pilsētas iedzīvotāju noteikti. Ja ir jābrauc tikai reizi nedēļā, tad vēl var iztikt, bet, katru dienu braucot, mēnesī jāiztērē divi lati.

Inta Krasnais, dzīvo «Mežsētās», mācās Preiļu 1. pamatskolas 2.a klasē:

— Man ļoti patīk, ka katru dienu varu no mājām līdz pat skolai braukt ar autobusu. Stundas sākas pulksten 9.00, tāpēc varu paspēt arī ar otro reisu. Mēs ar brāli braucam kopā, citreiz arī pārējie bērni no mūsu mājas brauc, ja var paspēt uz stundu sākumu. Gribu, lai autobuss būtu arī turpmāk.

Jānis Valainis, pilsētas maršruta autobusa šoferis:

— Braucēju pamazām kļūst vairāk un vairāk, ik dienas pa pieci vai desmit nāk klāt. Pēdējā laikā abos rīta reisos izvizinām pāri par pieciem desmitiem cilvēku. Tas nozīmē, ka Preiļu un tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem autobuss ir vajadzīgs un nepieciešams.

Liela daļa braucēju ir skolēni un pensionāri. Vieniem autobuss ir sava veida izklaide, otriem — liels atvieglojums, lai uz centru nav jāiet kājām.

Pēdējā laikā esmu ievērojis, ka uz gala pieturām Ličos un «Mežsētās» tuvākās apkārtnes iedzīvotāji atved bērņus ar mašīnām, bet tālāk nebrauc, jo skolēni labprāt izmanto autobusu, toties vecākiem nav jātērē laiks braukšanai uz centru un atpakaļ.

Pilsētas maršruta autobuss ir domāts cilvēkiem, nevis cilvēki — autobusa dēļ. Tāpēc uzskatu, ka tāds pakalpojums ir vajadzīgs ne tikai eksperimentam, bet visu laiku.

Braucējus iztaujāja L.Kirillova
Fotografēja J.Silickis

«NOVADNIEKS» — LASĪTAJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni

21759!

Jautājums. Kur Preiļos var parakstīties par tautas vēlēto prezidentu?

Atbild Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns.

— Ierosinājumu par Satversmes grozījumu projektu jautājumā par Saeimas mažoritāro vēlēšanu sistēmu un visas tautas vēlēto prezidentu izvirzījuši divi Saeimas deputāti. Tie ir Jānis Strods un Andris Saulītis.

Viņi šī gada 10. novembrī uz rajona padomi ir atsūtījuši vēstuli, kurai jābūt arī visu pagastu padomēs un pilsētu domēs. Vēstulē izskaidrots, ka parakstu vākšana ir katras pašvaldības kompetencē un kas ir jāņem vērā.

Pagastā parakstus var apliecināt tikai pagasttiesa. Ja nav pagasttiesas, tad padome ar savu lēmumu lemj, kam tas jā dara.

Pilsētā, kur nav notāra, parakstus apliecina bāriņtiesa.

Padome (dome) ar savu lēmumu var samazināt nodevu par paraksta apliecināšanu mazāku par 1 latu (ir atbilstoši MK noteikumi).

Tātad, visi, kuri vēlas atbalstīt deputātu J.Stroda un A.Saulīša ierosinājumu, par parakstu vākšanu var interesēties savās pašvaldībās.

Atbildi sagatavoja L.Kirillova

Jautājums. Piena piegādātāji vaicā, kur lai ņem vetārsta izziņas oriģinālu, kā to pieprasa siera rūpnīca?

Atbild Valsts veterinārā inspektore Anna Lazareva:

— Ir izdots LR Valsts veterinārā departamenta rīkojums par to, ka licencētajiem pilnvarotajiem veterinārārstiem ir jāizsniedz piena ražotājam veterinārās apliecības un sanitārās ekspertīzes apliecības oriģināls. Izsniegt šo dokumentu kopijas nav derīgas.

Jautājums. Kāpēc a/s «Preiļu siera» dekādes beigās grāmatīnā neieliek piena analīžu rezultātu lapiņas?

Atbild a/s «Preiļu siera» laboratorijas vadītāja Digna Vilcāne:

— Piena savācēja pienākums ir ierakstīt grāmatīnā piena analīžu rezultātus. Ja ir ziņas par konkrētiem gadījumiem, kad tas netiek darīts, tad ir jāziņo a/s «Preiļu siera» laboratorijas vadītājam personīgi vai zvanīt pa tālruni 21136.

Jautājums. Vai var mēneša laikā mainīties piena tauku saturs no 4,2 uz 5,3 procentiem?

Atbild a/s «Preiļu siera» laboratorijas vadītāja Digna Vilcāne:

— Piena tauku satura maiņu var ietekmēt vairāki apstākļi. Jāņem vērā, ka cilvēki parasti nodod vairāku govju pienu, kurām tauku procents var mainīties atkarībā no govju barošanas un laktācijas perioda. Laktācijas pēdējos mēnešos izslaukums samazinās, bet tauku procents pienā palielinās. Rudens mēnešos, mainoties barībai, mainās arī tauku procents pienā.

Atbildes sagatavoja M.Dziesma

Jautājums. Varbūt kāds zina konservēšanas recepti pupiņām bez pākstīm?

Uz šo jautājumu «Novadnieks» lūdz atbildēt kādu no saviem lasītājiem, kas zina tādu recepti.

ZIŅAS

■ 12. decembrī Rīgas Latviešu biedrības namā notiks Zemkopības un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju rīkotā konkursa «Sējējs 97» noslēguma pasākums. Konkursā piedalījās arī Preiļu rajona pārstāvji. Agrofirma «Turība» startēja kā zirgaudzētājsaimniecība un ir uzvarētāju skaitā.

■ Privatizācijai ir nodota Valsts Preiļu starprajonu linu sēklkopības stacija. Rajona lauksaimniecības departamenta vecākais referents Jānis Kivlenieks informēja, ka šis uzņēmums ir sadalīts trīs objektos: «Saimniecības palīgobjekts», «Metālnoliktava — kalte» un «Linsēklu tīrāmais cehs — kalte».

«Saimniecības palīgobjekts» ir jau izpirkts, to par Ls 1519 privatizēja zemes, uz kura tas atradās, īpašniece Terēzija Geida.

Objekts «Metālnoliktava — kalte» arī ir atradis savu saimnieku. Preiļu uzņēmējs Vitālijs Plivda ieguva tiesības privatizēt šo uzņēmuma daļu par Ls 27 660. No šīs summas 20% jeb Ls 5 532 ir jānomaksā naudā, bet pārējais — sertifikātos.

Trešais privatizējamā uzņēmuma objekts «Linsēklu tīrāmais cehs — kalte» par Ls 66 788, no kuriem tāpat 20% jānomaksā latos, bet pārējais — sertifikātos, vēl gaida savu pircēju. Tuvākajā laikā notiks šā objekta lejupejošā izsole, kurā objekta cenu samazinās par 20%. Ja neatradīsies pircējs, šis objekts tiks nodots pārdošanai atklātā izsolē

M.Dziesma

«Apsardze», kas neapsargā ne mežu, ne aizturētos

— Mums bieži zvina rajona iedzīvotāji un pārmet, ka neesam, kā saka, savu uzdevumu augstumos. Lūk, kaut kur Sutru pagastā esot izzāgēts un izzagts mežs, bet mēs neesot to pienācīgi sargājuši... Bet tas taču nav mūsu pienākums! — saka apvienības «Apsardze» Daugavpils starprajonu nodaļas centrālās apsardzes punkta «Preiļi» priekšnieks Jānis Bogdanovs.

Lai ieviestu skaidrību jautājumā, kas tad īsti ir «Apsardze» un ar ko tā nodarbojas, stāsta Jānis Bogdanovs.

— Oktobrī apritēja četrdesmit pieci gadi kopš Latvijā izveidota tagadējās «Apsardzes» priekštece. Preiļu rajonā nākamgad atzīmēsīm divdesmitgadi. Pagājušā gada 1. jūlijā uz Daugavpils rajona bāzes izveidota Latgales reģionālā nodaļa, kurā ietilpst Preiļi, Livāni, Rēzekne, Ludza, Krāslava un Daugavpils. Tas tika izdarīts tāpēc, ka apvienojot visa reģiona spēkus, mēs saskatām daudz lielākas perspektīvas attīstībai. Ar 1. novembrī no šīs nodaļas atdalīta signalizācijas aprikošanas un apkalpošanas firma «Latgales Tehserviss».

Kāpēc tas bija vajadzīgs? Tāpēc, ka signalizācija izmaksā samērā dārgi. Bet jaunu pakalpojumu veidu sniegšana vienā rajonā noteikti ir dārgāka nekā apvienojot spēkus. Mūsu mērķis ir pāriet uz radio apsardzes variantu, kas paredzēts jau nākamajā gadā. Tas ir jaunākais, ko piedāvā arī citur pasaulē — ASV, Vācijā un citur. Līdz šim izmantojam veco padomju laika tehniku, kura bija saistīta ar telefona līniju esamību. «Lattelekoma» pakalpojumi ir dārgi, arī tehnika nolietojusies.

Preiļos apsargājam apmēram simts objektus. Daļa no šiem objektiem ir aprīkoti

tikai ar trauksmes signāliem, piemēram, veikali vai kioski, arī degvielas uzpildes stacijas. Mēs atbildam tikai par tiem objektiem, par kuru apsargāšanu noslēgti līgumi, tāpēc meža apsargāšana kādā pagasta nostūrī nav mūsu pienākums. Kontrolējam un pārbaudām signalizāciju, lai tā atbilstu visām tehnikas prasībām.

Šajā sakarībā gribu piebilst, ka dažāda veida signalizāciju pēdējā laikā arvien vairāk uzstāda arī rajona laukos, jo veikalos var iegādāties daudz un dažādas ierīces. Gribu ieteikt cilvēkiem būt uzmanīgiem, jo ikvienai firmai, kas ar to nodarbojas, jābūt licencētai. Tomēr bieži tā nemaz nav, un tad arī nav no kā prasīt atbildību par kvalitāti. Ir gadījies braukt uz pagastiem, kur apzagts kāds veikals vai kiosks. Izrādās, ka bijis gan uzstādīts kāds verķis pie durvīm, taču nepareizi — un labuma no tā nekāda.

«Apsardze» ir dienests, kas strādā nepārtraukti visu diennakti. Īpaši svarīgi tas ir naktīs, kad mūsu mašīna patrolē pilsētā. Droši varu apgalvot, ka «Apsardzes» darbinieki nepabruks garām nevienam aizdomīgam incidentam uz ielas. Labi sadarbojamies ar policiju, aizmaram likumpārkāpējus un nogādājam tos valsts policijas dežūrdalā. Mums bieži palīdz arī ceļu policija. Ja ceļu policijas darbinieki dežurē pilsētā, bet pie mums pulksti ir trauksmes signāls, bieži vien tieši viņi ir pirmie, kas ierodas notikuma vietā.

Nesen aprēķinājām, ka šī gada deviņu mēnešu laikā no visiem atklātajiem likumpārkāpumiem pilsētā trijos procentos atklāšanas gadījumā piedalījušies arī «Apsardzes» darbinieki.

L.Kirillova

A/s «Preiļu siers» akcijas jūsu īpašumā — nejaušība vai nepieciešamība?

Jau vairākus gadus katru dienu dzirdam informāciju par akcijām, to cenām, kotēšanu, slēgtām un publiskām emisijām.

Dažādi ir veidi, kā mēs paši un mūsu kaimiņi, draugi, paziņas iegādājas akcijas. Tās pērk par naudu, iegādājas par sertifikātiem, saņem par brīvu. Aktīvs ir akciju tirgus Rīgā, kur liels uzņēmumu skaits ir privatizēts un akcijas ir publiskā apgrozībā.

Arī Preiļu rajona iedzīvotāji ir piedalījušies dažādu pazīstamu un mazāk zināmu uzņēmumu akciju publiskajā piedāvājumā. Citi vēl nogaida, kad tiks piedāvāti paši labākie un kārojamākie uzņēmumi. Savukārt, ir arī tādi, kas nav neko gaidījuši, bet iegādājušies sava rajona lielākā piena pārstrādes uzņēmuma — «Preiļu siera» akcijas.

Pirms četriem gadiem

Parakstīšanās uz a/s «Preiļu siers» akcijām tika uzsākta pirms četriem gadiem. Sabiedrība tika veidota uz valsts uzņēmuma «Preiļu siera rūpnīca» bāzes. Toreizējā Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrijā 1993. gada jūlijā apstiprinātais Valsts Preiļu siera rūpnīcas privatizācijas projekts paredzēja, ka privatizācijas rezultātā par uzņēmuma lielākajiem īpašniekiem un saimniekiem kļūs piena ražotāji ar 70 procentiem sabiedrības kapitāla. 10 procenti bija atvēlēti uzņēmuma darbiniekiem, 20 procenti — citām fiziskām un juridiskām personām.

Arī akciju iegādes un apmaksas noteikumi bija virzīti un vistiešākajā veidā veicināja to, ka uzņēmumu savā īpašumā pārņem piena ražotāji. Pagastu piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām akciju iegādē un apmaksā bija sekojošas priekšrocības:

* norēķins par akcijām kārtojams piecu (!) gadu laikā,

* iegādes vērtība noteikta Ls 12,5 (atlaide 75%), bet akciju nominālvērtība Ls 50.

Salīdzinājumam:

* uzņēmumā strādājošajiem norēķins bija jākārto viena gada laikā, bet iegādes vērtībai atlaide tika noteikta ievērojami mazāka — tikai 25 procenti,

* akcionāru kategorijai «Citas fiziskās un juridiskās personas» norēķina termiņš — viens gads, bet iegādes vērtībai nekādu atlaizi nebija.

Rūpnīcas privatizācijas komisijas sastāvā, kas veica privatizāciju atbilstoši privatizācijas projektam, bija pieci rajona zemnieku pārstāvji jeb 42 procenti no komisijas sastāva.

Viss iepriekš minētais apliecina, ka uzņēmuma privatizācijas mērķis ir bijis nodot uzņēmumu piena ražotāji, zemnieku rokās. Toreiz šis mērķis atbilda pastāvošajiem ekonomiskajiem apstākļiem — vispārējs pārstrādājošās rūpniecības pagrimums, kas ļoti spilgti izpaudās arī Preiļos, jo privatizācijas brīdī rūpnīca strādāja ar ievērojamiem zaudējumiem.

Tādos apstākļos tieši zemniekiem, kuri bija ieinteresēti nodrošināt un palielināt savas produkcijas realizācijas iespējas, vajadzēja justies visvairāk ieinteresētiem uzņēmuma saglabāšanā, piena pārstrādes attīstīšanā.

Akciju sabiedrība kā uzņēmuma pārvaldes forma bija izvēlēta veiksmīgi un izdevīgi piena ražotājiem un zemniekiem, jo:

* ar augsto pārstāvniecības līmeni sabiedrības pārvaldes orgānos (valdē, padomē, kas veidojas atbilstoši piederošā kapitāla apjomam) var nodrošināt arī pietie-

● Raksta autore ir pārliecināta, ka arī lauku iedzīvotājiem jābūt labi informētiem par akcijām.

J. Silicka foto

kami augstas piena iepirkuma cenas noteikšanu, kas stimulē piena ražošanas pieaugumu,

* akciju īpašnieku interesēm jābūt saistītām ar vēlēšanos saņemt dividendes. Šis faktors, savukārt, stimulētu pārstrādes kombināta sekmīgu darbību un attīstību, jo dividendes var saņemt tikai tad, ja uzņēmums ir strādājis ar peļņu.

Diemžēl, akciju parakstīšanās sākotnējā posmā (1993. gada rudenī) privatizācijas gaita nesasniedza gaidīto mērķi. To ietekmēja divi faktori: Latgales zemniekiem raksturīgais kūtums un neizlēmība, kā arī privatizācijas komisijas pieredzes trūkums (lauksaimniecības produkcijas pārstrādes kombināti bija vieni no pirmajiem uzņēmumiem, kas tika privatizēti un privatizāciju veica augstākstāvošā ministrija).

1994. gada februārī, kad notika akciju sabiedrības dibināšanas sapulce, parakstītas bija tikai 24 procenti piedāvāto akciju. Parakstīšanās turpinājās arī pēc sabiedrības dibināšanas sapulces, saskaņojot atsevišķus akciju realizācijas nosacījumus Zemkopības ministrijā.

Laikam ritot, pilnveidojās likumu bāze gan attiecībā par akciju sabiedrībām, gan par vērtspapīriem.

Kas ir slēgtā un publiskā emisija?

Akcijas, ko bija iegādājušies uzņēmuma piena piegādātāji un strādājošie, tika apzinātas kā **slēgtā emisija**.

Paškritiski novērtējot rajona piena piegādātāju un uzņēmumā strādājošo pieticīgo maksātspēju un vēl pieticīgāko vēlēšanos savus līdzekļus novirzīt ilgtermiņa ieguldījumos a/s «Preiļu siers» akciju veidā, valde ierosināja 32 procentus no akcijām izsludināt kā **publisko emisiju**. Šo valdes lēmumu apstiprināja akcionāru pilnsapulce 1996. gada martā.

Šajā pilnsapulcē tika apstiprināti turpmākie slēgtās emisijas akciju realizācijas nosacījumi, kas paredzēja akciju apmaksas proporcijas — Ls 15 + 1,25 sertifikāti gan piena piegādātājiem, gan strādājošajiem.

Pārējiem potenciālajiem investoriem, kas vēlējas iegūt kādu a/s «Preiļu siers» kapitāla daļu (publiskajā emisijā), norēķins bija jāveic pēc nomināla — 50 lati par akciju.

Šoreiz valdes aprēķini izrādījās pamatoti, un 1997. gada jūlijā tika pabeigta parakstīšanās uz slēgtās emisijas akcijām un vienlaikus realizētas publiskās emisijas akcijas.

Slēgtās emisijas realizācijas rezultātā 48 procenti sabiedrības kapitāla pieder piena ražotājiem un piegādātājiem, kas ir viens no labvēlīgākajiem rādītājiem pārējo lauksaimniecības produkcijas pārstrādes kombinātu vidū. 20 procentus no sabiedrības kapitāla savā īpašumā ir ieguvuši uzņēmumā strādājošie.

Akcionāru loks ir plašs. Arī akciju skaits katram ir ļoti dažāds. Daudzi ir

apmierinājušies ar vienu vai divām akcijām. Citu īpašumā esošo akciju skaits pārsniedz 100. Bet neatkarīgi no tā akcionāriem dažreiz rodas jautājums — vai «Preiļu siera» akcijas manā īpašumā ir nejaušība vai nepieciešamība?

Iespējams, kāda akcija īpašumā ir iegūta gandrīz vai nejauši — piena naudas vai algas vietā saņemta, jo uzņēmums tikai 1997. gadā nostabilizēja savus norēķinus. Tādā gadījumā jācer, ka akcijas īpašnieks, ja viņš vēl sadarbojas ar «Preiļu siera», tagad ir sapratis, ka uzņēmuma akcijas viņam kļūst par nepieciešamību. Bet, ja ir liela vēlēšanās no akcijām atbrīvoties, tad jāzina galvenās atšķirības starp slēgtās emisijas akcijām un publiskajām akcijām.

Kā var pirkt un pārdot slēgtās emisijas akcijas?

Slēgtās emisijas akcijām gan pirkšana, gan pārdošana notiek ar sabiedrības valdes starpniecību. To, ka uz šīm akcijām varēja parakstīties tikai uzņēmumā un pie akciju sabiedrības valdes pilnvarotās personas, šķiet, zina visi, kas akcijas iegādājušies. Bet arī viss turpmākais, kas saistīts ar akciju realizāciju, novēlēšanu, dividendēm u.t.t. notiek caur valdi.

Tas nozīmē, ka akcijas nevar pārdot tieši. Vispirms tās ir jāpiedāvā valdei, kas statūtos noteiktā kārtībā var veikt akciju pārdošanu. Iespējami sekojoši akciju realizācijas posmi:

* sākumā (divu nedēļu laikā) akcijas tiek piedāvātas tās pašas kategorijas akcionāriem (piena piegādātāju nodotās akcijas tiek piedāvātas tikai piena piegādātājiem, bet strādājošo akcijas — strādājošajiem). Ja uz nodotajām akcijām piesakās vairāki akcionāri, šīs akcijas pārdod proporcionāli viņiem jau piederušo akciju skaitam,

* ja akcionāri nav iegādājušies visas realizējamās akcijas, atlikušās vismaz divu nedēļu laikā tiek piedāvātas visiem akcionāriem bez kategoriju ierobežojumiem,

* ja esošie akcionāri nevēlas pirkt šīs akcijas vai nopērk ne visas pārdošanā piedāvātās akcijas, valdei ir tiesības tās pārdot pēc saviem ieskatiem,

* ja mēneša laikā no akciju saņemšanas dienas valde nav akcijas pārdevusi, tās realizēt var pats īpašnieks pēc saviem ieskatiem. Tātad — slēgtās emisijas akcijas ir iespējams realizēt, bet tas nav izdarāms ātri un uzreiz pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas.

Otrs aprūtinotais faktors, ar ko akciju īpašnieks var saskarties, — samērā grūti noteikt akciju vērtību, ja grib akcijas realizēt.

Akcijas neatrodas aktīvā piedāvājuma-pieprasījuma režīmā, tāpēc tām nav oficiālas tirgus cenas. Tāpēc ieteicams vadīties vismaz pēc uzņēmuma bilances, izrēķinot uzņēmuma īpašuma daļas vē-

tību, kas pienākas uz vienu akciju. Ļoti kļūdaini būtu vadīties tikai pēc tā, cik par akciju samaksāts. Iepriekš jau minēju, ka akcijas piena piegādātājiem un strādājošajiem privatizācijas gaitā tika piedāvātas ar atlaidēm. Tā rezultātā daudzas akcijas ir iegādātas zem to nominālvērtības.

Šo lietu jau aptvērušas īpaši apķērigas personas, kas izteikušas gatavību akcijas pārpirt (maksāt gan viņi sola mazāk par akcijas nominālu). Tiem, kas samaksājuši tikai 25 procentus no akcijas nominālvērtības, tas var šķist izdevīgs darījums, jo kādu daļu peļņas šajā gadījumā varētu gūt.

Tomēr, ja kāds piena piegādātājs vai strādājošais padosies vilinājumam realizēt savas akcijas, vispirms būtu jāizsver sekojošais:

* akcijas nevarēs realizēt tieši, bet realizācijas ceļš caur valdi ilgs vismaz vienu mēnesi,

* ja akcijas būs realizētas, nekādas iespējamās dividendes nevarēs saņemt, tās saņems jaunais akciju īpašnieks,

* līdz ar kapitāla daļu īpašnieku maiņu kārtējā akcionāru pilnsapulcē var atklāties, ka piena piegādātājiem vai strādājošajiem tiek samazināta pārstāvniecība valdē un padomē, ja akcijas pieder tā saucamajiem citu kategoriju akcionāriem. Tā samazināsies ietekmes spēja uz sev labvēlīgu lēmumu pieņemšanu.

Šobrīd, kad piena piegādātājiem un strādājošajiem kopā pieder 68 procenti akciju, situācija ir labvēlīga. Abām akcionāru kategorijām ir līdzīgas intereses — uzņēmuma stabils darbs, attīstība un paplašināšanās. Citu kategoriju akcionāriem intereses var būt pilnīgi atšķirīgas. Visticamāk — tieksme uz ātru un lielu peļņu bez jebkādam domām par nākotni,

* par akcijām saņemtā nauda iztērēsies ātri, bet būs pazaudēts ilgtermiņa ienākuma (dividenžu veidā) avots.

Atšķirīga ir publiskās emisijas akciju apgrozības kārtība

Priekšrocība — rīcības brīvība ar savām akcijām, izmantojot brokeru sabiedrības un biržas starpniecību. Iespējams, ka a/s «Preiļu siers» nākotnē vēlreiz varētu izmantot publisko emisiju, lai piesaistītu līdzekļus kādu projektu realizācijai, ražošanas iekārtu atjaunošanai.

Uzņēmumam jānodrošina gan laba piena iepirkuma cena, gan dividendes un akciju vērtības pieaugums. Tas ir iespējams tad, ja uzņēmums izturēs konkurenci, ieviešot jaunākās tehnoloģijas, jaunus produkcijas veidus.

Pieņemams investīciju avots var būt publiskā emisija. Ja tā tiek izsludināta, tad katrs, kuram uzkrāti naudas līdzekļi un ir vēlēšanās tos izdevīgi ieguldīt, pilnīgi likumīgi un bez ierobežojumiem var iegādāties akcijas. Jārēķinās vienīgi ar to, ka par akciju nāksies maksāt tik, cik tā tik tiešām vērtā. Un peļņa būs gaidāma no tā, ka akcija paliks vēl vērtīgāka uzņēmuma sekmīgas darbības rezultātā. Šis ceļš ieteicams tiem, kas šodien vēlas atrast naivus zemniekus, kuri savas lēti iegādātās akcijas pārdos par pus-cenu.

Fakts, ka šodien daudzi «darboņi» ir sākuši saistīt savus nākotnes nodomus ar slēgto emisiju akcijām, tajā skaitā arī ar a/s «Preiļu siers» akcijām, apliecina, ka akcijas vairs nav nejaušība, bet nepieciešamība.

Lolita Valdone,
a/s «Preiļu siers» valdes locekle

Kā aizņemties naudu?

«Ja man būtu tā naudiņa, kas guļ jūras dibenā, es savai ligavai zelta sagšu dāvinātu, zelta sagšu, pārļu rotu, dimantiņa gredzentiņu...».

Tātad, jau sirmā senatnē bāleliņi sapņoja par jūrā nogrimušiem dārgumiem, cerēja izrakt senču nobēdzinātu zelta podu, bet brašākās ciltis, kareivīgi vicinot zobenus, iebrauka kaīmiņu teritorijā un atņēma tās sakrātos labumus. Mūsdienās pie naudas var tikt arī civilizētā veidā, — to aizņemties modernās, ļoti modernās un ne tik modernās bankās. Tomēr — nauda līp pie naudas, un krogus dzērājs, bomžs no ielas stūra vai citplanētiētis, visticamāk, bankas palīdzību nesaņems, bet, ja jums jau ir nauda vai arī māja, privatizēts dzīvoklis, automašīna, sertifikāti, konts bankā, zemes gabals, uzņēmums vai kāds cits kustams vai nekustams īpašums, banka ar jums ielaidīsies sarunā un, ļoti ticams, arī darījumā.

Tātad, — «Kā aizņemties bankā naudu?» informē triju banku Preiļos esošo nodaļu pārvaldnieki.

Evģēnija Leonoviča, valsts akciju sabiedrības «Latvijas Hipotēku un zemes banka» Preiļu nodaļas vadītāja:

— Piedāvājam šāda veida kredītus: lauku uzņēmējdarbības, patēriņa, ražošanas un citām vajadzībām, komerckredītu, kā arī hipotekāro kredītu, kurš saņemams vienīgi mūsu bankā. Īsumā pastāstīšu par katru kredīta veidiem.

Lauku uzņēmējdarbībai paredzēta Pasaules Bankas kredītlīnija. Šis aizdevums paredzēts lopu, tehnikas, ražošanas ēku pirkšanai, celtniecībai, remontam, mežsīstādei, pārstrādei. Aizdevumu piešķir uz laiku no viena līdz deviņiem gadiem, sākot no 500 latiem, procentu likme 15,5-21,5 (latos), vai 12-18 procenti (dolāros). Ķīlas nodrošinājumam jābūt 150 procentu apmērā no aizdevuma lieluma.

Patēriņa kredīts paredzēts mājokļa, autotransporta, preču un citām patēriņa vajadzībām, to piešķir, sākot no 400 latiem un uz laiku līdz trim gadiem privātpersonām, kuru ienākumi veidojas no algas dividendēm, īres maksas un tā tālāk, bet ne no uzņēmējdarbības. Ķīlas nodrošinājumam tūrgus vērtībā jābūt 150 procentu apmērā no aizdevuma lieluma, bet, ja aizdevuma izmantošanas rezultātā nerodas papildus ķīla, tad — 200 procenti. Procentu likme ir 16-28 procenti (latos) vai 14-22 (dolāros). Arī ražošanas kredīts un komerckredīts paredzēts uz laiku līdz trim gadiem ar procentu likmi 14-22 un 14-28 (latos) un 14-20 (dolāros).

Hipotekārais aizdevums paredzēts Zemesgrāmatā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādei, rekonstrukcijai, celtniecībai. Tā lielums, sākot no 2000 latiem, gadā jāmaksā 12-18 procenti latos. Šis aizdevums nepārsniedz 60 procentus no Zemesgrāmatā reģistrēta nekustamā īpašuma vērtības. Aizdevuma termiņu iespējams pagarināt līdz 21 gadam.

Atgādināšu, ka visos kredītēšanas veidos ir noteikta minimālā klienta līdzdalība, izskatīšanas maksa (0,15 procentu no summas), izņemot lauku uzņēmējdarbību, kā arī noteikti izskatīšanas termiņi pēc dokumentu saņemšanas bankā.

Vēl sīkāku informāciju var saņemt Latvijas Hipotēku un zemes bankas Preiļu nodaļā.

Zinaida Ruča, Latvijas Krājbankas Preiļu filiāles pārvaldniece:

— Akciju sabiedrības «Latvijas Krājbanka» Preiļu filiāle izsniedz aizdevumus fiziskām un juridiskām personām ar likmi 18 procenti gadā. Fiziskām personām — individuālo dzīvojamā māju pirkšanai, celtniecībai, kapitālajam remontam, rekonstrukcijai un saimniecības ēku celtniecībai — līdz pieciem gadiem, dzīvokļu pirkšanai, remontam — līdz trīs gadiem, transporta līdzekļu iegādei — līdz diviem gadiem, citām patēriņa vajadzībām — līdz diviem gadiem.

Juridiskām personām — kapitālieguldījumiem ēku celtniecībai, rekonstrukcijai — līdz pieciem gadiem, pamatlīdzekļu iegādei — līdz trīs gadiem, kā arī apgrozāmo līdzekļu iegādei — līdz vienam gadam.

Banka veic finansu lizinga operācijas fiziskām un juridiskām personām. Maksimālais lizinga līguma termiņš ir trīs gadi.

Izsniedzam aizdevumus fiziskām un juridiskām personām latos pret sertifikātu ķīlu ar likmi 18 procenti gadā, aizdevuma termiņš 1, 2, 3 un 4 mēneši. Aizdevuma summa — ne vairāk kā 70 procenti no aizdevuma atmaksas nodrošinājumam iekļāto privatizācijas sertifikātu vērtības pēc a/s «Latvijas Krājbanka» noteiktās privatizācijas sertifikātu iepirkšanas cenas aizdevuma izsniegšanas dienā.

Jānis Pastars, akciju sabiedrības «Latvijas Unibanka» Preiļu filiāles pārvaldnieks:

— Unibankā var saņemt gan īstermiņa (līdz vienam gadam), gan vidēja termiņa, gan ilgtermiņa kredītus. Ja esat fiziska persona, mēs jums piedāvājam patēriņa kredītus visdažādākajām ikdienas vajadzībām: iegādāties ilglaiēcīgas lietošanas patēriņa preces — veļas mazgājamās mašīnas, televizorus, virtuves iekārtas, nopirkt automašīnu, māju vai dzīvokli un sākt tajā dzīvi jau šodien, bet pilnu samaksu par to izdarīt noteiktā laika gaitā, kā arī iegūt līdzekļus dažādu pakalpojumu izdevumu segšanai (dzīvokļa vai mājas remonts, medicīniskā aprūpe, ceļojumi un tamlīdzīgi).

Ikdienas tēriņam, kad nepieciešamas mazākas summas, piemēroti ir elastīgi īstermiņa aizdevumi, kuras var saņemt, ja izmanto Unibankas kredītkartes: klasiskās EuroCard/MasterCard — piemērotas plašam klientu lokam, un zelta EuroCard/MasterCard kredītkartes — pastāvīgiem un finansiāli īpaši uzticamiem Unibankas klientiem, ar kuriem izveido-

jusies ilgstoša un stabila sadarbība.

Juridiskām personām Unibankas piedāvā kredītus jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegādei; aizdevumus apgrozāmā kapitāla finansēšanai, kas īpaši nepieciešami var būt tirdzniecības darījumos; aizdevumus sezonāla rakstura izmaksām, kā pārsvarā saistītas ar lauksaimniecību.

Naudas aizdevumus bankā var saņemt kā tiešu aizdevumu, kredītlīniju, lizingu, overdraftu. Līzings nozīmē, ka Unibanka jums nopirks vajadzīgo ražošanas līdzekli, kuru izmantot jūs varat uzreiz, bet pilnīgi savā īpašumā to iegūsiet tad, kad būsiet samaksājis tā vērtību un procentus.

Overdrafts ir ēlastīgs īstermiņa naudas aizdevums uz laiku līdz divām nedēļām. Iedomāsimies tādu situāciju, — jūs kā pārdevējs esat precī jau nosūtījis pircējam, bet nauda jūsu kontā nav ienākusi. Taču jums saviem darbiniekiem jāizmaksā alga, jāveic citi maksājumi. Savstarpējo pārrunu rezultātā banka ar klientu vienojas par saprātīgu overdrafta limitu, procentu likmi un izmantošanas termiņu.

Unibanka aizdevumu izsniegšanā ievēro universalitātes principu, aptverot visas tautsaimniecības nozares. Par kredītu summām, termiņiem, procentu likmēm un atmaksāšanas noteikumiem klienti un Unibanka savstarpēji vienojas.

Procentu likme cieši saistīta ar aizdevuma riska pakāpi, jo tā zemāka, jo zemāka likme. Tā var būt gan zemāka, gan augstāka par noteikto bāzes procentu likmi. Pašlaik bāzes likme privātpersonām ir 19-26 procenti gadā, taču, ņemot vērā, ka procentus maksā no faktiski neatmaksātās daļas, reāli sanāk maksāt 13-18 procentus gadā no aizdevuma pamatsummas. Juridiskām personām bāzes likme ir 14,5-21 procentus gadā.

L.Rancāne

Noguldījumi bankās

Kādēļ cilvēki nogulda naudu bankā? Iemesli var būt dažādi. Nauda tiek krāta, lai īstenotu noteiktus plānus, tādus, kas saistīti, piemēram, ar dzīvesvietas maiņu, ģimenes dibināšanu, ceļojumiem. Otrkārt, tā ir iespēja nopelnīt, jo par noguldījumiem maksā procentus. Treškārt, noguldot līdzekļus ilgtermiņa noguldījumā, var uzkrāt kapitālu, lai nodrošinātu finansiālo drošību vecumdienām, kā arī līdzekļus bērniem un mazbērniem, kuri vēlāk saņems tos mantojumā. Vēl viens iemesls — nākotnes aizņēmumi. Kad banka izskata aizņēmuma pieteikumu, tā ņem vērā potenciālo aizņēmēja finansiālo situāciju. Ja jums būs regulāru bankas noguldījumu vēsture, banka varētu būt atsaucīgāka, lemjot par iespējām piešķirt kredītu.

Pieņemsim, ka esat izlēmis krāt naudu. Jums jāatrod vislabākais uzkrāšanas veids. Kā to atrast? Ticamākais, ka savā analizē apdomāsi šādus faktorus.

Risks. Cilvēks, kurš nolēmis uzkrāt naudu, gribēs noguldīt savus līdzekļus drošā vietā. Viņš negribēs riskēt pazaudēt šo naudu. Toties glabātāji, tieši otrādi, var piedāvāt dažādas pakāpes riskus, proti, spekulatīvus darījumus, kas var tiklab radīt lielu atdevi, cik — nest zaudējumus.

Pieceja uzkrājumam. Daži var vēlēties nepārtraukti pieņemt savam uzkrājumam. Tādu iespēju dod pieprasījuma noguldījumi. Citi turpretī var atteikties no naudas lietošanas uz kādu konkrētu laiku, lai gūtu lielāku atdevi. Tādus uzkrājumus sauc par termiņnoguldījumiem.

Atdeve. Noguldītājs no saviem noguldījumiem naudas līdzekļiem vēlēties iegūt lielāku atdevi procentu veidā.

Izskatīsim dažus noguldījumu veidus, kurus piedāvā Latvijas bankas.

Vienkāršākais termiņa depozīts — noguldījums uz fiksētu laiku. Parasti bankas pa-

redz depozītu līgumos iespēju izņemt naudu pirms termiņa, laužot līgumu. Bet tādā gadījumā noguldītājs zaudē augļus. Bieži vien līgumi paredz, ka noguldītājam ir jābrīdina banka dažas dienas pirms naudas pirmstermiņa izņemšanas, lai banka spētu sagatavot nepieciešamo summu izmaksai.

Bankas par tām glabāšanā nodoto naudu maksā klientam atlīdzību, ko sauc par procentu likmi. Piemēram, 10% gadā, 1% mēnesī. Laika periodu, kurā darbojas šis procentu likme, sauc par procentu aprēķināšanas periodu jeb vienkārši periodu. Noguldīto summu sauc par sākumkapitālu. Sākumkapitāls kopā ar procentiem veido uzkrājumu. Vienkāršam termiņnoguldījumam uzkrājumu aprēķina pēc formulas $S = P(1 + ni) = P + Pni$, kur S ir uzkrājums, P — sākuma kapitāls, n — procentu aprēķināšanas periodu skaits un i — procentu likme. Aprēķinot iespējamus ieņēmumus, ir jāatceras, ka uzkrājuma izmaksāšanas periodam un procentu likmes periodam ir jāsakrīt. Proti, ja n ir izteikts mēnešos, tad izmanto mēneša likmi, ja n izteikts gados, tad — gada likmi, ja n izteikts dienās, tad — dienas likmi.

Piemērs. Rusiņas kundze noguldīja vienkāršajā depozītā 1700 latu uz trim mēnešiem, vienojoties par gada procentu likmi 9%. Aprēķinot uzkrājumu pēc formulas, Rusiņas kundze pēc trim mēnešiem saņems Ls 1738,25, nopelnot procentos Ls 38,25 (1738,25 - 1700 = 38,25).

Noguldījumu ar fiksētu minimālo uzkrāšanas periodu sauc par atvērto depozītu. Visbiežāk šis periods ir 1 mēnesis ilgs. Atvērto depozītu var papildināt jebkurā laikā, bet naudu no tā var izņemt daļēji vai pilnā apmērā 1 reizi uzkrāšanas perioda laikā. Procentu likme par šo noguldījuma veidu būs zemāka nekā par vienkāršo termiņa depozītu, bet augstāka nekā noguldījumam uz pieprasījumu.

Termiņnoguldījumu ar noteiktu uzkrāšanas periodu (mēnesis, ceturksnis) un nosacījumu par procentu periodisku pieskaitīšanu kapitālam sauc par speciālo depozītu. Katrā nākamajā periodā procentus rēķina no lielākas summas, banku terminoloģijā tos sauc par saliktajiem procentiem. Peļņu ir iespējams izņemt arī nekavējoties, līdzko tā radusies. Bet, ja tā netiek izņemta, klientam noguldījuma termiņa beigās ir iespēja saņemt lielāku procentu augļu summu nekā sākotnējā līgumā.

Salikto procentu aprēķināšanai izmantosim šādu formulu (apzīmējumi tie paši, kas 1. formulā): $S = P(1 + ni)$.

Izskatīsim piemēru uzkrājuma aprēķināšanai speciālajam depozītam.

Zača kungs 15. augustā noslēdza ar banku speciālā depozīta līgumu un noguldīja Ls 300. Līgums paredz 1 mēnesi ilgu uzkrāšanas periodu. Procentu likme ir 6% gadā. Aprēķināsim uzkrājumu, pieņemot, ka Zača kungs izņems noguldījumu ar uzkrātiem procentiem nākamā gada 10. jūlijā. Pēc formulas $P = 3000$ Ls, $n = 10$ (pilnu mēnešu skaits, par 10 dienām jūlijā klients procentus zaudē), $i = 0,06 : 12$.

$B = 3000(1 + 0,06 : 12 \times 10) = 3153,42$.

Zača kungs saņems 3153,42 latus.

Noguldījums uz pieprasījumu — noguldījums ar brīvas rīcības iespējām. Jebkurā brīdī norēķina kontu var papildināt un no tā izņemt līdzekļus. Bankai ir pienākums izmaksāt tos pēc klienta pirmā pieprasījuma, tādēļ procentu likme šim noguldījumam būs viszemākā. Komerccbankas piedāvā dažādu veidu noguldījumus uz pieprasījumu: norēķinu kontus, krājkontus, privātkontus. Norēķinu kontus atver gan juridiskām personām, gan fiziskām personām, bet krājkontus un privātkontus — tikai fiziskām personām. Ja norēķinu konta turētājs ir uzticama persona,

banka var pieļaut konta negatīvu atlikumu, tādējādi kredītojot klientu.

Piemēram, klienta kontā ir 20 tūkstoši latu, bet klientam jāsamaksā par piegādātajām precēm 60 tūkstoši latu. Banka noraksta no klienta konta 20 tūkstošus un kredītē klientu par 40 tūkstošiem latu.

Norēķinu konta kredītēšanu sauc par overdraftu. Banka noslēdz ar klientu overdrafta līgumu, kurā norāda maksimāli pieļaujamo kredīta summu — limitu. Bankas dažreiz nosaka minimālo noguldījuma summu procentu aprēķināšanai.

Lūk, piemērs. 25. jūnijā Ivars Zirniņš atvēra krājkontu, kurā iemaksāja Ls 300. Tā paša gada 8. augustā viņš kontā iemaksāja vēl Ls 150, bet 22. decembrī izņēma Ls 190. Nākamā gada 20. janvārī Zirniņš izņēma visu uzkrāto naudu. Aprēķināsim, cik naudas viņš saņēma, ja par noguldījumu banka izmaksā 3% gadā un procentus gada beigās piesummē pamatsummai.

Atrisinājums. Banka rēķina procentus katru dienu. 300 latu kontā atradās no 25. jūnija līdz 8. augustam, tātad — 44 dienas. Pirmo un pēdējo dienu vienmēr skaita kā vienu dienu. 22. decembrī kontā bija uzkrāta pamatsumma (ieguldītā) Ls 300 + Ls 150 = Ls 450. Tā atradās bankā 136 dienas (no 8. augusta līdz 22. decembrī).

Lai varētu aprēķināt, cik daudz naudas gada beigās banka pārskaitīja kontā, jānoskaidro, cik dienas līdz gada beigām kontā bija Ls 360 (450 - 90). No 22. decembra līdz 31. decembrim ir 9 dienas. Pēc mums jau pazīstamās formulas atkal izrēķinām procentus, šoreiz — katram laika periodam atsevišķi. Uzkrājums uz 31. decembri būtu $360 + 6,47 = Ls 366,47$. Uzkrājums uz 20. janvāri — $366,47 + 0,61 = Ls 367,08$. Tāda arī ir summa, ko saņems Ivars Zirniņš.

Latvijas Bankas preses dienests

Izglītības aktualitātes

Kā informēja rajona skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, pašlaik izglītības darbinieku uzmanība pievērsta šādiem notikumiem: sākusies direktoru atestācija, apbēdina jaunais valsts budžets, speciālās izglītības attīstības projekta izstrādāšana.

Ģimnāzijas direktoram augstākais vērtējums 26 rādītājos no 30

Preiļu Valsts ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis pirmais no skolu direktoriem valsts atestācijas komisijas sēdē ieguvis augstāko profesionālo kategoriju. Pirms tam ģimnāzijā strādāja eksperti, kuri J. Eglīša vadīto skolu vērtēja trīsdesmit galvenajos kritērijos. Viens no šiem ekspertiem novērtējumu «augsts» piešķīra par 26, otrs — par 25 rādītājiem.

Pirmajā kārtā Latgales novadā atestēti seši direktori, kurus izvirzīja rajona skolu valdes un valsts izglītības inspektori. Tikai četri saņēma augstāko kategoriju, vienam piešķirta vidējā, vienam — pamata, kaut arī visi direktori pašnovērtējumā, kas ir viena no atestācijas obligātajām sastāvdaļām, bija ierakstījuši augstāko kategoriju.

Pirmie atestētie skolu direktori piedalīsies pārējo direktoru atestācijā, taču masveidīgi tā sāksies, kā teica A. Zagorskis, kad valsts būs atradusi līdzekļus piemaksām direktoru algām atbilstoši atestācijai iegūtajai kategorijai. Esot ideja Izglītības un zinātnes ministrijas līmenī izveidot fondu atestēto direktoru atbalstam, jo nebūtu godīgi tam izmantot algām paredzēto naudu.

Akreditācijas komisija turpina strādāt Rudzātu speciālajā internātskolā

Akreditācija notiek tāpēc, ka skolā no jauna atvērta arodapmācības klases un bērniem ir iespēja reizē ar speciālo pamatizglītību apgūt vienkāršākus arodus lauksaimniecībā, māsaimniecībā, celtniecībā. Bet arodgrupu dēļ skola nonākusi smagā finansiālā stāvoklī, jo neņemta papildus līdzekļus, pat vairāk — pagājušajā gadā tai tika samazināts finansējums.

Rajona skolu valde sagatavojusi speciālās izglītības attīstības projektu Preiļu rajonā, kurā teikts, ka pašlaik Rudzātu speciālajā internātskolā mācās 77 skolēni ar garīgās attīstības traucējumiem (A un B līmenī). Rajonā ir 16 skolas vecuma bērni, kuriem būtu jāorganizē izglītība C (vissmagākie attīstības traucējumi) līmenī, bet Rudzātu speciālajā skolā nav

šādas klases. Pašreizējos apstākļos nevar noteikt un īstenot arī individuālus mācību ārstēšanas un korekcijas uzdevumus. Skolas telpas ir pārslogotas, ēkas fiziski un morāli novecojušas, arodapmācības bāze izveidota tikai daļēji, trūkst kvalificētu pedagogu, meistaru un citu speciālistu. Valsts finansējums ar katru gadu samazinās.

Projektā parādīti problēmas risināšanas ceļi, galvenie uzdevumi un finansējums. Tiek lūgti valsts budžeta līdzekļi, bet no pašvaldību budžetiem paredzēts, ka rajona padome sedz ceļa remonta no Rudzātiem līdz Lūzeniekiem un skolas ēkas fiziskā stāvokļa apsekošanas izdevumus, bet Rudzātu pagasta padome — atbrīvo skolu no zemes nodokļa maksāšanas.

Paredzams mazāks finansējums

Skolu valdē saņemts nākamā gada budžeta projekts, kas parāda nesakārtotību arodizglītībā. Preiļu pašvaldības arodvidusskolai pedagogu algām iepļānots par 7000 latu mazāk. Izglītības ministrijas ierēdņi nav ņēmuši vērā skolas grupu skaitu, uzskata, ka pašvaldību arodskolās pedagogiem alga jāmaksā no pašvaldību budžeta. Rudzātu speciālajai internātskolai līdzekļu gan piešķirts nedaudz vairāk nekā šogad, taču mazāk nekā pērn.

Mazāk līdzekļu paredzēts arī ārpuskolas iestādēm. Preiļu rajonā uz vienu audzēkni sanāk vidēji 12 latu, bet valstī šis skaitlis ir 10 latu. Dažos rajonos ir tikai 5-6 latu, un tas nozīmē, ka tur ārpuskolu iestāžu ir maz, tās nedarbojas.

A. Zagorskis uzskata, ka nav ņemta vērā ārpuskolas iestāžu tarifācija un nav godīgi citu rajonu ārpuskolas iestāžu tīkla attīstībai līdzekļus ņemt no tiem rajoniem, kuros tās darbojas normāli.

Īsākais mācību gads, bet garākā skolas diena

Skolu valdē saņemts Izglītības un zinātnes ministrijā tapis projekts par mācību gada pagarināšanu, ņemot vērā, ka Latvija pieder pie tām nedaudzajām Eiropas valstīm, kurās ir visīsākais mācību gads. Šī informācija nonākusi arī skolās.

Pedagogi šo ideju uzņēmuši atturīgi. Bet A. Zagorskis nenoliedz, ka Latvijas skolās ir ļoti gara mācību diena, daudz stundu. Taču, viņaprāt, sabiedrībā būs ļoti grūti mainīt viedokli par mācību gada sākumu 1. septembrī un beigām — 30. maijā. Tāpēc prātīgāk būtu pamatīgāk izpētīt mācību programmu, saturu, skolēnu slodzes un atņemt visu lieko.

L. Rancāne

Gandrīz visās skolās — skolēnu pašpārvalde

Rajona skolu pašpārvalžu struktūru līderi ieradās uz semināru, ko rīkoja Preiļu bērnu un jauniešu centrs. Bija pārstāvētas gandrīz visas rajona skolas, jo gandrīz visās, ar retiemiem izņēmumiem, šajā mācību gadā skolēnu pašpārvalde sākusi darboties.

Atsevišķās skolās — Aglonas internātgimnāzijā, Rožupes pamatskolā, Līvānu 1. vidusskolā skolēnu pašpārvaldes darbojas jau vairākus gadus, taču pārsvarā skolās tās izveidotas tikai šajā mācību gadā.

Pašpārvaldes skolās saucas dažādi — skolēnu dome, parlaments, padome, bet tām kopīgs princips — tajās darbojas pašu skolēnu ievēlēti pārstāvji. Kā arī

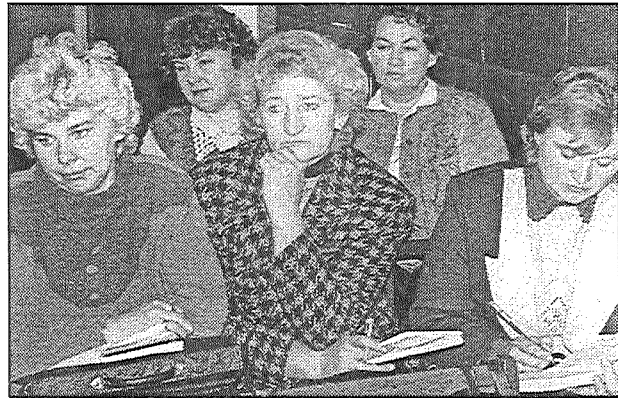
tas, ka šīs organizācijas ir tiesīgas piedalīties skolas dzīvē svarīgu jautājumu izlemšanā, vai tas skar mācības, ārpuskolas darbu, saimnieciskās lietas vai ko citu.

Preiļu bērnu un jauniešu centra semināros, kas notiek regulāri, pašpārvalžu līderi iegūst zināšanas, kā darboties. Arī šoreiz viņi saņēma informāciju par pienākumu sadali pašpārvaldēs, izspēlēja lietišķo spēli par projektu nedēļu skolā. Izvirzīti divi delegāti, kas piedalīsies valsts skolēnu pašpārvalžu seminārā Rīgā. Tie ir Inese Ziemele, Līvānu 1. vidusskolas parlamenta prezidente un Jānis Bernāns, Preiļu Valsts ģimnāzijas parlamenta priekšsēdētājs.

Gatavojas projektu nedēļai skolās

Preiļu bērnu un jauniešu centrā uz semināru bija aicināti rajona skolu klašu audzinātāji. Galvenais jautājums bija par gatavošanos projektu nedēļai, ar ko iepazīstināja Pedagogu izglītības centra vecākā referente Anita Skalberga.

Pēc Izglītības un zinātnes ministrijas ierosinājuma skolās šajā mācību gadā tiek rīkotas projektu nedēļas. Klašu audzinātāji seminārā saņēma metodiskus ieteikumus, kā to darīt. Projekta nedēļā var iesaistīties visa skola kopā, var klases izstrādāt atsevišķus projektus, to var darīt skolēni individuāli. Projekti gan pēc satura, gan formas var tapt visdažādākie, tie var būt mācību, audzināšanas, ārpusstundu darbība, var ilgt dienu, nedēļu vai gadu, var iesaistīt klasi vai vietējo pašvaldību. Dažās Jūrmalas skolās jau ne pirmo gadu

● Klašu audzinātājiem jāiet līdzī laika garam. Par projektu nedēļu vēlas uzzināt (pirmajā rindā no kreisās) Lidija Šatilova (Aglonas vidusskola), Mudrite Lozda (Aizkalnes pamatskola), Ināra Krusta (Riebiņu vidusskola), (otrajā rindā no kreisās) Gaļina Višņakova (Preiļu 2. vidusskola), Lilija Livmane (Preiļu 1. pamatskola).

notiek projektu gatavošana un īstenošana. Piemēram, neparasts projekts — «Ko tu zini par Āfriku?».

Kā skolēniem palīdzēt attīstīt un ģenerēt idejas projektiem? Uz šo jautājumu semināra dalībnieki meklēja atbildes, strādājot grupās.

«Cildens mans novadiņš»

Rajona skolās par tradīciju kļuvusi Tēvzemes nedēļa, kas ik gadus notiek no Lāčplēša dienas līdz Latvijas Valsts proklamēšanas dienai. Tikpat tradicionāli šī nedēļa jau vairākus gadus pēc kārtas noslēdzas ar Preiļu bērnu un jauniešu centra rīkoto konkursu par novada vēsturi.

Šogad konkurss saucās «Cildens mans novadiņš», tajā, kā parasti, piedalījās 6.-8. klašu skolēni. Ieradās liels komandu un dalībnieku skaits — 23 un 115.

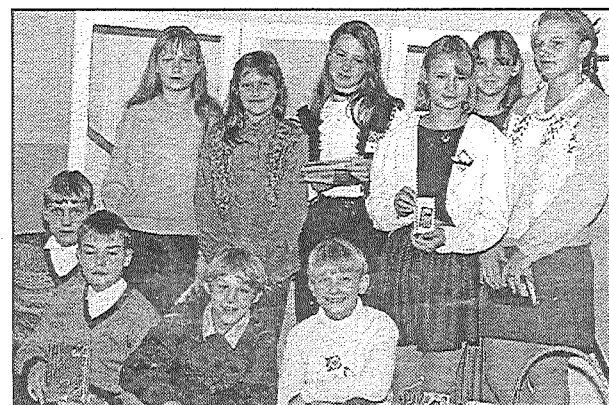
Konkursa jautājumi bija sadalīti četrās lielās grupās: Preiļi, Līvāni un divas jautājumu grupas par pagastiem. Kā tas bija noteikts konkursa nolikumā, jautājumiem tika izmantota šogad iznākusi A. Anspaka grāmata «Mans novads».

Konkursa dalībniekus uzrunāja rajona padomes sekretāre Valentīna Brice, isumā pastāstot arī par rajona padomes līdzdalību grāmatas tapšanā.

Komandām bija jāgatavo arī mājas darbi, kuros vajadzēja parādīt, ar ko ievērojama sava pašvaldība. Izdomai nebija robežu.

Šie mazie uzvedumi uzfilmēti ar videokameru, un praktiski tapusi interesanta videofilma par visu rajonu, kādu to redz skolu jaunatne. Šo videofilmu skolas drīzumā varēs noskatīties.

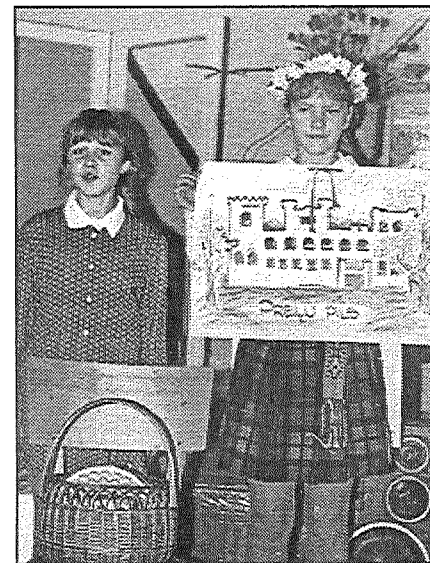
Konkursā divas pirmās vietas ieguva Jaunsilavu un Salas pamatskolas, otrajā vietā — Dravnieku pamatskola, divas trešās vietas — Pelēču un Rožupes pamatskolām. Jaunsilavu pamatskolas komandā uzvarēt palīdzēja Andra Švirka, Vitas Lāčkājas, Didža Jūrāna, Jāņa Mitrevica un Vigara Kaktinieka labās novada vēstures zināšanas, bet Salas komandai — Linda Pastare, Gita Pastare, Maija Čingule, Skaidrite Lāce, Inese Brice.

● Uzvarētājkomandas, Jaunsilavu un Salas skolēni. Balvu stendā viņi varēja izvēlēties balvas — fotoalbumus, kalkulatorus, rakstāmlietu komplektus. Līdzekļus konkursa rīkošanai bija piešķirusi rajona padome.

● Rožupes pamatskolas komanda mājas darbā attēloja sava pagasta rokdarbniekus, amatniekus, pašdarbniekus.

● Vislielāko punktu skaitu — 10 par mājasdarbu ieguva Preiļu 1. pamatskolas komanda.

Audžuģimene — kā jauna aprūpes iespēja

Pirms pāris mēnešiem «Novadniekā» jau publicējam rajona skolu valdes bērnu tiesību aizsardzības inspektora Tamāras Veļeckas stāstījumu par to, ka Latvijā sāk veidoties jauna institūcija — audžuģimenes, kas tiek uzskatīta par alternatīvu iespēju palīdzēt novārtā pamestiem bērniem. Šoreiz piedāvājam tēmas plašāku izklāstu.

Patvērums bērnam — audžuģimene

6. novembrī Labklājības ministrija kopā ar Eiropas Savienības Phare programmu organizēja semināru. Tā dalībnieki bija pašvaldību sociālās palīdzības dienestu un bāriņtiesu darbinieki, kā arī audžuģimeņu kandidāti no Cēsīm, Cēsaines, Daugavpils, Jūrmalas, Ikšķiles un Rīgas.

Semināra dalībnieki uzzināja par audžuģimeņu institūta izveidi Latvijā — audžuģimenes veidošanu, statusa piešķiršanu, tiesībām un pienākumiem, finansēšanas kārtību. Par Eiropas valstu pieredzi un problēmām audžuģimeņu veidošanā stāstīja konsultanti no Skotijas un Igaunijas.

Kas ir audžuģimene?

Audžuģimene ir ģimene, kas nodrošina bērnam, kuram uz laiku vai pastāvīgi atņemta viņa ģimeniskā vide vai kura interesēs nav pieļaujama palikšana savā ģimenē, īpašu valsts palīdzību un aizsardzību līdz brīdim, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai, ja tas nav iespējams, tiek adoptēts, viņam iecelta aizbildnība vai bērns ievietots bāreņu audzināšanas iestādē. Citiem vārdiem, audžuģimene ir vajadzīga, lai bērns uzreiz nenonāktu bērnu namā, ja varbūt ir iespēja gada laikā atrast radniekus vai citus cilvēkus, kas uzņemtos aizbildnību pār viņu. Citos gadījumos, ja, piemēram, ģimenē ir bijusi fiziska vardarbība pret bērnu vai seksuāla izmantošana, vai vienkārši smaga konfliktsituācija, bērns var uzturēties audžuģimenē uz laiku, kamēr nelabvēlīgā situācija ģimenē tiek atrisināta ar sociālo darbinieku un psihologu palīdzību. Audžuģimene ir pirmās palīdzības posms grūtībās nonākušam bērnam.

Audžuģimenes statusu piešķir pēc pašvaldības bāriņtiesas vai pagasttiesas lēmuma. Bāriņtiesas kompetencē ir noskaidrot ģimenes, kurās nav pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana, un sadarbībā ar veselības aprūpes, izglītības, sociālās palīdzības un policijas iestādēm lemt par nepieciešamās palīdzības sniegšanu šīm ģimenēm.

Valsts atlīdzība 60 audžuģimenēm Latvijā

Kā pastāstīja Labklājības ministrijas Sociālās palīdzības departamenta bērnu un ģimenes nodaļas speciāliste Noriņa Mekša, ar nākamā gada 1. janvāri darbu

varēs uzsākt vairākas audžuģimenes Latvijas novados. 1998. gadā paredzēts valsts finansējums 60 audžuģimenēm Latvijā. Ja bērnu nodod audžuģimenei uz laiku, kas ir ilgāks par vienu mēnesi, audžuģimene saņem valsts atlīdzību — 38 latus mēnesī. Pabalstu bērna uzturam, apģērba un mīkstā inventāra (gultasveļas, segas u.c.) iegādei audžuģimenei piešķir pašvaldība.

Ir izstrādāta audžuģimeņu apmācības programma, ko apstiprinājusi Labklājības ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija. Tā ietver gan likumdošanas, gan saskarsmes un bērna psiholoģijas jautājumus. Audžuģimene var izvēlēties, vai pieņemt bērnu zīdaiņa, pirmsskolas vai pusaudža vecumā, un atkarībā no tā atšķirsies arī piedāvātā apmācība. Audžuģimeņu apmācību finansē pašvaldība. Apmācīti tiek, protams, arī bāriņtiesu un pagasttiesu darbinieki, jo viņiem jāprot izvēlēties bērnam piemērotāko audžuģimeni, no viņiem atkarīgs, cik efektīvs būs darbs ar bērnu vecākiem. Ļoti svarīgs ir pašvaldības atbalsts audžuģimenēm un bāriņtiesām, izpratne par to, ka audžuģimeņu veidošana noteikti ir ekonomiski izdevīgāka nekā bērna aprūpe audzināšanas iestādēs.

Par to, ka audžuģimeņu darbs būs grūts un bieži vien arī nepateicīgs, liecina jau gadījumi aizbildnības praksē, kad aizbildņi ir atteikušies no sava aizbildnam. Cilvēkiem, kuri uzņemties atbildīgo audžuģimeņu lomā, jābūt gataviem, ka bērnu pie viņiem var atvest kaut nakts vidū, ja viņam pēkšņi ir zudis drošs patvērums citur. Tāpēc audžuģimenēm jābūt katrā Latvijas rajonā.

Nenoliedzami, ka tikai ģimenē bērns var pilnvērtīgi attīstīties un augt laimīgs. Diemžēl katrā sabiedrībā var rasties situācijas, kad ģimene dažādu apstākļu dēļ nevar veikt savu bērnu audzināšanas funkciju, un Latvijā tādu gadījumu vēl ir ļoti daudz. Audžuģimenes aicinājums ir sniegt bērnam tik ļoti nepieciešamo ģimenisko vidi, kaut vai tikai uz laiku. Tāpēc cilvēki, kas, neraugoties uz visām grūtībām, vēlētos uzņemties gādību par krīzes situācijā nonākušajiem bērniem un iegūt audžuģimenes statusu, tiek ļoti gaidīti un aicināti pieteikties savas pašvaldības bāriņtiesā.

Jana Gavare,
Labklājības ministrijas
sabiedrisko sakaru nodaļas
vecākā referente

Speciālistu viedokļi

Preiļu rajona padomes sociālās aprūpes nodaļas vadītāja

Juta Fadejeva:

— Seminārs par audžuģimenēm bija ļoti vērtīgs, jo ne tikai deva iespēju Labklā-

jības ministrijai un Sociālās palīdzības departamentam reklamēt un informēt plašāku sabiedrību par audžuģimenes institūta mērķiem, uzdevumiem, izveidošanas un finansēšanas kārtību, tiesībām, savstarpēju sadarbību, kā arī bāriņtiesas kompetenci, bet arī ļāva uzzināt Lielbritānijas pieredzi audžuģimeņu problēmu risināšanā, darbā ar ģimeni, no kuras bērns izņemts.

Izrādās, ka Baltijā vienīgi Igaunijā ir uzkrāta zināma pieredze. Kaimiņi stāstīja par problēmām, ar kurām saskaras valstis ar nelielu sociālā darba pieredzi.

Arī Latvijā audžuģimeņu apmācības programma, kas saskaņota ar Izglītības un zinātnes ministriju un apstiprināta Labklājības ministrijā jau šī gada jūlijā, sāks darboties tikai pēc nākamā gada 1. janvāra.

Teorijas un prakses apgušanai paredzētas sešdesmit stundas. Mācības notiks pašvaldību mācību centra filiālēs. Mums tuvākās ir Daugavpilī un Rēzeknē. Audžuģimeņu apmācības programmas finansējums paredzēts no pašvaldību līdzekļiem. Tāpēc, veidojot nākamā gada budžetu, pašvaldībām jau laikus ir jāieplāno nauda šiem mērķiem.

Rajona pašvaldību bāriņtiesu darbiniekiem rīkotajā seminārā, kas notika 11. novembrī, uzsverām, ka, veidojot audžuģimenes, pagastos nedrīkst aizmirst darbu ar bērnu bioloģiskajām ģimenēm, no kurām bērni izņemti un kurās tiem jāatgriežas. Lai cik labi būs audžuģimenē, bērni par galveno uzskata savu ģimeni un savus vecākus, lai kādi arī tie nebūtu.

Rajona skolu valdes bērnu tiesību aizsardzības inspektore Tamāra Veļeckā:

— Ārzemēs šādā veidā strādā jau kopš deviņdesmito gadu sākuma, un audžuģimenes ir ļoti izplatīta darba forma. Mūsu tuvākais uzdevums ir izveidot rajonā pamatu, informatīvo bāzi, lai sociālie darbinieki jebkurā nepieciešamības gadījumā varētu zināt, kur un kas uzņems savās mājās nelaimē, kritiskā situācijā nonākušus zīdaiņus, mazuli vai pusaudzi.

Rajona bāriņtiesu darbinieki ideju par audžuģimeņu izveidošanu uztvēra ļoti pozitīvi. Daži gan izteica bažas, ka pašvaldību vadītāji uztrauktos par to, ka atkal uz pagastu pleciem uzkraušot lieku finanšu nastu. Esmu pārliecināta, ka tie pašvaldību vadītāji, kuri domā un rūpējas par savas teritorijas ļaužu nākotni un labklājību, labi saprot, ka bērna uzņemšana audžuģimenē mēnesi, vairākus mēnešus vai pat gadu, tomēr izmaksā daudz lētāk nekā viņa ievietošana bērnu namā.

L.Kirillova
J.Silicka foto

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona skolu valde

◆ 26. novembrī — direktoru vietnieku mācību darbā seminārs. Tēma — projektu nedēļa skolā un mūsdienīga mācību stunda.

◆ Vizuālās mākslas skolotāju pieredzes apmaiņas seminārs Vanagu pamatskolā.

◆ 27. novembrī Preiļu 1. pamatskolā Rēzeknes un Preiļu rajona krievu valodas kā svešvalodas skolotāju seminārs.

◆ 28. novembrī krievu plūsmas sākumskolas skolotāju nodarbības Riebiņu vidusskolā. Dziedāšanas skolotāju kursu pēdējās nodarbības.

◆ 29. novembrī pirmā kārtā vācu valodas novada olimpiādē Daugavpilī.

Preiļu dome

◆ 28. novembrī pulksten 14.00 finanšu komitejas sēde.

◆ 2. decembrī pulksten 15.00 dzīvokļu komisijas sēde.

◆ 3. decembrī pulksten 14.00 domes sēde.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 27. novembrī skolu direktoru vietnieku audzināšanas darbā seminārs. Šovs «Lielais mēmais 5 x 5».

Sporta klubs «Cerība»

◆ 26. novembrī Dienvidaustrumlatgales basketbola līgas spēles vīriešiem. Spēlē Preiļi — Krāslava. Sākums pulksten 19.30.

◆ 29. un 30. novembrī pilsētas čempionāts volejbolā. Sākums pulksten 16.00.

◆ 3. decembrī «Cerībā» skolēnu sacensības basketbolā 8.-9. klasēm. Dienvidaustrumlatgales basketbola līgas spēles vīriešiem. Spēlē Preiļi — Viļāni. Sākums pulksten 19.30.

Rajona kultūras namos

◆ 28. novembrī Galēnos folkloras kopas atpūtas vakars.

◆ 29. novembrī Sīlukalnā balle, spēlē «Kantoris 04». Saunā ģimeņu vakars. Informāciju sagatavoja L.Rancāne

SLUDINĀJUMI

Š. g. 28. decembrī p/s «Smelteri» rīko kopsapulci.

Pārdod: miglotājus, minerālmēslu klievētājus, kartupeļu stādītājus, siena grābekļus «Jula», preses šnori, kartupeļu rokāmās mašīnas, arklus, universālās dzirnavas, rokas sējmašīnas un to rezerves daļas. Piegāde mājās. Tālr. 48546 rītos un vakaros.

Seno lietu dziesma

Visdažādākās mūsu tēvu un vectēvu mantas un lietas saulītē celtas Preiļu bērnu un jauniešu centra izstādē «Seno lietu dziesma». Namiņa bērni tās atnesuši no mājām. Daudzas lietas, piemēram, Onufrijevu ģimenes īpašums — patvāris, Smanu ģimenes kafijas dzirnaviņas, Semuļu ģimenei piederošā piesta lietojamā un noderīgā arī mūsdienās. Izstādes apmeklētājiem ļoti patīk sens patafons, kas pieder Mickeviču ģimenei.

Rokdarniecības ieinteresēti aplūko Semuļu dzimtas sievietes izšūtā dvieļa fragmentu. Ievēribas cienīga ir 40 gadus veca lelle, ko saglabājusi Onufrijevu

ģimene. No Cauņu mājām savukārt nākusi siera prese.

A.Budriķe

● Attēlos: patvāris, siera prese un lelle. Un skatītāju ieinteresētība.

J.Silicka foto

Maksātnešpējīgās LR Preiļu rajona zemnieku kopdarbības sabiedrības «AGLONAS ZEMNIEKS» (reģistrācijas Nr. 770300115) kreditoru pirmā sapulce notiks š. g. 2. decembrī plkst. 16.00 Preiļos, Liepājas ielā 44.

Maksātnešpējīgās zinātniskās ražošanas uzņēmējās sabiedrības «FENILONS» ar ierobežotu atbildību (reģistrācijas Nr. 770300027) kreditoru pirmā sapulce notiks š. g. 2. decembrī plkst. 14.00 Preiļos, Liepājas ielā 44.

Veic uzņēmumu likvidācijas procedūras (uzņemas arī administratora pienākumus).
Mob. tel. 9348271.

Veic gada pārskatu revīzijas, nodrošina zvērināta revidenta pakalpojumus.
Mob. tel. 9348271.

Konsultē grāmatvedības, nodokļu un uzņēmējdarbības likumdošanas jautājumos.
Mob. tel. 9348271.

Firma iepērk priedes, egles zāgbaļķus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 44422 dienā, 42045 vakaros.

Iepērk gaļu;
taras klučus.
Tālr. 55743.

Pastāvīgi iepērk gaļu.
Savi kāvēji. Samaksa tūlītēja. Tālr. 22967.

interinfo
LATVIJA

Lattēkom oficiālo tālrunu katalogu izdevējs pieņem darbā REKLĀMAS KONSULTANTUS.

Tevi vēlētos redzēt kā:

- komunikablu un neatlaidīgu;
- ar spēju argumentēti pārliecināt;
- pozitīvu attieksmē pret mūsu klientiem;
- labu latviešu un krievu valodas pratēju.

Mēs Tev piedāvājam:

- nopietnu apmācību;
- iespēju nopelnīt pēc gribēšanas un varēšanas;
- karjeras iespējas Somijas – Norvēģijas kopuzņēmumā.

PIEŅĒM AICINĀJUMU! TAVA NĀKOTNE IR TAVĀS ROKĀS!

CV lūdzam sūtīt uz Interinfo Latvijā (reklāmas konsultants).
Kr.Barona ielā 5 – 2. Rīga.
LV 1050.

Preiļu tiesu izpildītāju kantoris š. g. 27. novembrī plkst. 10.00 rīko z/s «Vītoli» kustamās mantas izsolē. Izsolē tiek pārdots: gaļas pārstrādes iekārtas (desu cešs), Ls 4800; cūkas (bekoni), vidējais svars 50 kg – 80 gab. (par gaļas iepirkuma cenu dzīvsvārā) un citas mantas.

Izsole notiks Preiļu rajona Rožupes pagastā. Informāciju par pārdodamajām mantām var saņemt Preiļos, Talsu ielā 3 vai pa tālr. 21620.

LASKANA

Līvānos, Dzelzceļa ielā 19
iepērk papīrmalku:

- bērzs, 21,5 USD/m³,
- egle, 16,5 USD/m³,
- priede, 16,5 USD/m³.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 8-29-233808,
8-29-255424.

Valsts Preiļu starprajonu līnu sēklkopības stacijas privatizācijas komisija paziņo, ka š. g. 16. decembrī plkst. 10.00 Preiļos, Rīgas ielā 3 notiks atkārtota objekta «Linsēklu tīrāmais cešs – kalte» atklāta mutiska izsole, nosacītā cena Ls 53424. Pieteikties otrdienās no plkst. 10.00 līdz 12.00. Tālr. 22386. Privatizācijas komisija

Preiļu tiesu izpildītāju kantoris š. g. 3. decembrī plkst. 10.00 trešajā izsolē pārdod SIA «Stabulnieki» piederošo kustamo mantu.

1. ZIL-130 HZSK, 10,0, 1983. g., Ls 120.
 2. GAZ-66 M-184 A (ugunsdzēsamo mašīnu), 1989. g., Ls 720.
 3. Riepas: 240 x 508 (3 gab.), 54 Ls/gab., 260 x 508 (3 gab.), 57 Ls/gab., 10 x 00 x 18 (3 gab.), 72 Ls/gab., 16 x 20 (2 gab.), 90 Ls/gab., 4 x 10 (8 gab.), 3 Ls/gab.
 4. Virpu pusautomātu bez elektromotora, 380 W, Ls 240.
 5. Stacionāro urbi bez elektromotora, 380 W, Ls 60.
 6. Smago mašīnu atspere: ZIL-130 (5 gab.), 24 Ls/gab., GAZ-53 (9 gab.), 21 Ls/gab., GAZ-52 (5 gab.), 18 Ls/gab.
 7. Benzīna dzinēju ZID, 1989. g., Ls 42.
 8. ZIL-130 dzinēju pēc kapitālā remonta (2 gab.), 90 Ls/gab.
 9. Benzīna mucu 50 m³ (4 gab.), 210 Ls/gab.
 10. Benzīna mucu 25 m³, Ls 150.
 11. Kolonnu paliķņus (15 gab.), 24 Ls/gab.
 12. Dažādus pārseguma paneļus (9 gab.), 6 Ls/gab. un citas mantas.
- Izsole notiks Preiļu rajona Stabulnieku pagastā «Stabulniekos». Informāciju par pārdodamo mantu var saņemt Preiļos, Talsu ielā 3 vai pa tālr. 21620.

P/s «Smelteri» otrdienās pārdod rezerves daļas.
Tālr. 16256 vakaros.

A/s "Laima" aicina pasūtīt Ziemassvētku dāvanu komplektus

līdz 1. decembrim

- ➔ **JĒKABPILĪ**, veikalā "Laima" (Brīvības ielā 154, tālr. 35827), darba dienās 9.00-14.00 un 15.00-18.00, sestdien 9.00-15.00, svētdien brīvs,
- ➔ **RĪGĀ**, a/s "Laima" realizācijas daļā (Miera ielā 22, tālr. 373707), darba dienās 8.00 - 16.30.

Laiņni
lūdzam!

Piedāvājam šokolādes un kakao izstrādājumu iegādi vairumā.

NENOKĀVĒJIET!

PRIVATIZĀCIJAS PUBLISKAIS PIEDĀVĀJUMS

PARAKSTĪŠANĀS NO 1997. GADA 24. NOVEMBRA LĪDZ 1997. GADA 12. DECEMBRIM

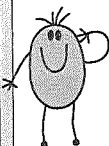
Apdrošināšanas akciju sabiedrība "LATVA" -

visplašākais dzīvības apdrošināšanas tīkls Latvijā!

Piedāvāto akciju skaits - 35,5 % no pamatkapitāla jeb 355 000 akcijas.
Akciju paketes (38,5 % no akciju pamatkapitāla) īpašnieks - apdrošināšanas akciju sabiedrība "BALTA".
Vienas akcijas nominālvērtība - Ls 1.

- Informācija par uzņēmumiem un to kontrolpaketes īpašniekiem Latvijas Krājbankā un Latvijas Hipotēku un zemes bankā.
- Turpat arī līguma veidlapas, to aizpildīšanas paraugs (plakāts, brošūra), pretendentu atlases noteikumi akciju pārdošanai publiskajā iedāvājumā par privatizācijas sertifikātiem.
- Sīkākas ziņas Privatizācijas aģentūrā.
- Skatieties raidījumu "Mans būs mans" katru ceturtdienu Latvijas TV 1. programmā!

Jums palīdzēs un apkalpos vietās, kur redzat šo zīmi.

Privatizācijas aģentūra, K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887
Tālr. 7332082 E-mail: lpa@mail.bkc.lv Home page: http://www.lpa.bkc.lv/

Pārdod

Opel Kadett, «lāse», 1986. g. Tālr. 13421;
remontējamo M-412 IE 028. Tālr. 55696 vakaros;
VAZ-21011. Tālr. 23843 vakaros;
IŽ-2715, 1984. g. Tālr. 65234;
centrālāpkures katlu, degvielas cisternu (5 m³). Tālr. 59302;
jaunu atpūtas stūrīti. Tālr. 21850;
darba zirgu (7 g.), grūsnu teli. Tālr. 50424;
ķēvi (8 g.); līnijdrošku; ratus; ragavas; zirga plāujmašīnu. Tālr. 34461, 34559;
grūsnu teli. Tālr. 18331;
govi. Tālr. 50410;
zemi (2 ha) Jēkabpilī, reģistrēta Zemesgrāmatā. Tālr. 252-75748 vakaros, 33497.

Pērk

1,5 vai divstāvu dzīvokli Preiļos. Tālr. 23862.

Dažādi

Automašīnas Urāl (ar iekrāvēju) pakalpojumi. Tālr. 42062, 41278.

Pārdevēja meklē darbu. Ir neliela pieredze. Tālr. 22697 vakaros.

Ceļa posmā Preiļi — Sīļukalns pazaudēts VW aizmugures bampers. Atradēju pret atlīdzību lūdzu zvanīt pa tālr. 22713.

Par labākajām cenām pērk un pārdod sertifikātus Preiļu pilsētas domē. Tālr. 21075, 23029 Raiņa bulv. 15, un veic kopēšanas darbus. Līvānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts). Tālr. 44228.

No š. g. 29. novembra līdz 14. decembrim cenu atlaidis ledzīvotājiem Ziemassvētku un Jaungada apsveikumu (vēstuļu un paku) nosūtīšanai uz ārvalstīm, no 29. novembra līdz 12. decembrim — vēstuļu nosūtīšanai Latvijā. Iestādēm pasta sūtījumi jāapmaksā parastajā kārtībā.

Pērk papīrmalku un bērza finierklučus mežā pie ceļa. Iespējami forvardera pakalpojumi. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 23743, mob. tel. 29-355766.

LIDZJŪTĪBAS

Izsakām līdzjūtību Jevgēnija ALEKSEJEVA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.
Kaimiņi

Sērojam kopā ar Zinaīdu Geduševu sakarā ar DĒLA traģisko nāvi.
Silajāņu skolas skolēni un skolotāji

Pierimst solī, klusē doma,
Neskan mīļā tēva balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc viņa sauks.
Z.Purvs
Izsakām dziļu līdzjūtību
Aleksandram Aleksejevam, no TĒVA
uz mūžu atvadoties.
Preiļu ETR kolektīvs

Garu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli zemes mātē
Pārklāj smilšu paladziņu.
T.dz.
Izsakām līdzjūtību Spuriņu ģimenei,
no Idas CIRSES uz mūžu atvadoties.
Rožkalnu pagasta padome

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
Skumju brīdī esam kopā ar Sofijas
KUFINAS piederīgajiem.
Preiļu 2. vidusskolas kolektīvs

Tavs mūžs kā abeļu dārzs palicis tiem,
kas tālāk iet.
Izsakām līdzjūtību Olgai Dubovskai,
TĒVU smiltājā guldot.
Līvānu 1. vidusskolas kolektīvs